

### ਲਾਭ-ਰਹਿਤ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ

- ਪ੍ਰ. 1. ਇੱਕ ਗੈਰ-ਲਾਭ ਸੰਸਥਾ ਕਦੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।
  - ਪ੍ਰ.2. ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਖਾਤਾ ਇੱਕ ਵਾਸਤਵਿਕ ਖਾਤਾ ਹੈ।
  - ਪ੍ਰ.3. ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਖਾਤਾ ਵੀ ਇੱਕ ਵਾਸਤਵਿਕ ਖਾਤਾ ਹੈ।
  - ਪ੍ਰ.4. ਇੱਕ ਪਬਲਿਕ ਹਸਪਤਾਲ ਗੈਰ-ਲਾਭ ਅਦਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
  - ਪ੍ਰ.5. ਖਰਚ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹਸਪਤਾਲ ਗੈਰ-ਲਾਭ ਅਦਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
  - ਪ੍ਰ.6. ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਲਾਈਬ੍ਰੇਗੀ ਗੈਰ-ਵਪਾਰਿਕ ਹੋਂਦ ਵਾਲੀ ਇਕਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
  - ਪ੍ਰ.7. ਜੇ ਖੇਡ ਫੰਡ ਖਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਖਰਚ, ਆਮਦਨ ਤੇ ਖਰਚ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
  - ਪ੍ਰ.8. ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਖਾਤਾ ਸਾਰੇ ਪੂੰਜੀਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਸਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
  - ਪ੍ਰ.9. ਕਲੱਬ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਫੀਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
  - ਪ੍ਰ.10. ਗੈਰ ਵਪਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ‘ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਖਾਤਾ’ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।
  - ਪ੍ਰ.11. ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਖਾਤੇ ਦਾ ਬਾਕੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਖਰਚ ਤੇ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਖਰਚ ਦਾ ਆਦਮਨ ਤੇ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
  - ਪ੍ਰ.12. ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਚੰਦਾ ਇੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
  - ਪ੍ਰ.13. ਵਸੀਅਤ ਦਾਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਕਮ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
  - ਪ੍ਰ.14. ਇੱਕ ਕਲੱਬ ਵਿੱਚ ਕਬਾੜ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
  - ਪ੍ਰ.15. ਆਜੀਵਨ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਫੀਸ ਇੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ।
  - ਪ੍ਰ.16. ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ \_\_\_\_\_ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਡੈਬਿਟ, ਕਰੈਡਿਟ)
  - ਪ੍ਰ.17. ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਖਾਤਾ ਲੇਖੇ ਦੀ \_\_\_\_\_ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧਾਰ ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (ਅਰਜਿਤ, ਗੈਰ ਅਰਜਿਤ)
- ਪ੍ਰ.18. ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਜੀਵਨ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਫੀਸ ਨੂੰ \_\_\_\_\_ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਚਿੱਠੇ, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਖਾਤਾ)

ਪ੍ਰ.19. ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਖਾਤਾ ਲੇਖੇ ਦੀ \_\_\_\_\_ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧਾਰ ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਰੋਕੜ, ਅਗਜ਼ਿਤ)

ਪ੍ਰ.20. ਕਿਸੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਫੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਖਰਚ \_\_\_\_\_ ਠੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਘਟਾਇਆ ਜਾਏਗਾ।

(ਸਧਾਰਨ, ਸਪੈਸ਼ਲ)

ਪ੍ਰ.21. ਲਾਭ ਨਾ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਾਧੇ ਜਾਂ ਘਾਟੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਖਾਤਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰ. 22. ਲਾਭ ਨਾ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਕੜ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਬਾਕੀ, ਜਾਨਣ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਖਾਤਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰ.23. ਕਲੱਬ, ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਗੈਰ-ਵਪਾਰਕ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪ੍ਰ.24. ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਖਾਤਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਰੋਕੜ ਬਹੀ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ।

ਪ੍ਰ.25. ਮਾਨ-ਤਾਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪੂਜੀਗਤ ਖਰਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

### ਅੰਕ : 3 (ਪ੍ਰਤਿ ਉੱਤਰ)

ਪ੍ਰ. 26. ਗੈਰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰ.27. ਲਾਭ ਨਾ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰ.28. ਤਿੰਨ ਗੈਰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ?

ਪ੍ਰ.29. ਚੰਦਾ ਕੀ ਹੈ?

ਪ੍ਰ.30. ਦਾਨ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰ.31. ਸੰਭਾਲ ਗ੍ਰਾਂਟ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਪ੍ਰ.32. ਵਿਰਾਸਤ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਪ੍ਰ.33. ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ?

ਪ੍ਰ.34. ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ?

ਪ੍ਰ.35. ਗੈਰ-ਲਾਭ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?

ਪ੍ਰ.36. ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ?

પ્ર.37. અદાઇગી અતે ખરચ વિંચ અંતર દર્શાવો?

પ્ર.38. આમદન અતે ખરચ ખાતે અતે લાભ અતે હાની ખાતે વિંચ અંતર દર્શાવો?

પ્ર.39. ચેદા ખાતે દા લેખ વિવહાર દર્શાવો?

#### અંક 4 (પ્રતિ પ્રસ્તાવ)

Q 40. From the following Details supplied by Heaven club, you are required to find out expenses to be debited to I/E ac for the year ended 31th March, 2015.

Acamount paid for salaries during the year	- 72000
Salaries Outstanding 31-03-2015	- 12000
Salaries out Standing 31-03-2014	- 7200
Salaries Prepaid 31-03-2014	- 9600

Q41. Calculate the amount of Subscription to be credited to I/E a/c for the year ended on 31h March, 2013 :-

Subscription received during the year 2012-13	- 45200
Subscription Outstanding on 31 March, 2012	- 3500
Subscription received In Advance on 31 March, 2012	- 4200
Subscription Outstanding on 31 March, 2013	- 3300
Subscription received In Advance on 31 March, 2013	- 2800

Q 42. The following is the receipts and payment a/c of you-Bee factory club for the year ended 31st december, 2018 :-

Receipts	Amount	Payments	Amount
To Balance b/d	15000	By salaries and wages	16000
		By office Expenses	3500
To Subscriptions	35000	By Sports equipments	28000
To Donation	5000	By Telephone Charges	2400
To Entrance Fee	8000	By Electric Charges	3200
		By Travelling expenses	6500
		By Balance c/d	3400
	63000		63000

The following adjustments are required --

(a) Outstanding Subscription for 2003 B. 5500

(b) Entrance fee to be capitalized and Donation Not for specific purpose.

(c) Outstanding salaries and Wages B. 4000

Prepare an and Expenditure account of the club.

Q 43. Following is the receipt and payment a/c of a club for the first year ended 31 March, 2015 :-

<b>Receipts</b>	<b>Amount</b>	<b>Payments</b>	<b>Amount</b>
TO Subscription	33000	By Salary	6600
To Interest on Investment	300	By Rent	33,300
		By Postage	300
		By Telephone charges	600
		By Printing and Stationery	900
		By Furniture	600
		By Investment	12000
		By cash in hand	300
		By cash in bank	3300
	33000		33300

**The Following adjustment are required :-**

- (i) Outstanding salary Rs 600
- (ii) Subscription to be received Rs. 1200
- (iii) Rate on Depreciation on furniture @ 10%
- (iv) Outstanding Rent Rs 300

Prepare income and Expenditure account.

### **Answers keys**

#### **ਲਾਭ-ਰਹਿਤ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ**

ਪ੍ਰ.1. ਗਲਤ

ਪ੍ਰ.2. ਸਹੀ

ਪ੍ਰ.3. ਗਲਤ

ਪ੍ਰ.4. ਸਹੀ

ਪ੍ਰ.5. ਗਲਤ

ਪ੍ਰ.6. ਸਹੀ

ਪ੍ਰ.7. ਗਲਤ

ਪ੍ਰ.8. ਗਲਤ

ਪ੍ਰ.9. ਗਲਤ

ਪ੍ਰ.10. ਸਹੀ

ਪ੍ਰ.11. ਸਹੀ

ਪ੍ਰ.12. ਸਹੀ

ਪ੍ਰ.13. ਗਲਤ

ਪ੍ਰ.14. ਸਹੀ

ਪ੍ਰ.15. ਸਹੀ

ਪ੍ਰ.16. ਡੈਬਿਟ

ਪ੍ਰ.17. ਅਰਜਿਤ

ਪ੍ਰ.18. ਚਿੱਠੇ

ਪ੍ਰ.19. ਰੋਕੜ

ਪ੍ਰ.20. ਸਪੈਸ਼ਲ

ਪ੍ਰ.21. ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਖਾਤਾ

ਪ੍ਰ.22. ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਖਾਤਾ

ਪ੍ਰ.23. ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰੇ

ਪ੍ਰ.24. ਸਹੀ

ਪ੍ਰ.25. ਗਲਤ

## ਪਾਠ-2

(ੳ) ਦੋ ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :-

1. ਜਦੋਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਜਾਂ ਮੌਖਿਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
- (ਉ) ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨਿਬੰਧ                          (ਆ) ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਾਸਤਾਵੇਜ਼
- (ਈ) ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਪੱਤਰ                          (ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
2. ਹਰੇਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਲਾਭ ਵਿੱਚ.....ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- (ਉ) ਹਿੱਸਾ    (ਆ) ਫੈਸਲੇ
- (ਈ) ਉ ਅਤੇ ਆ ਦੋਵੇਂ                                  (ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
3. ਹਰੇਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਫਰਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਸਲਾਨਾ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਕਿੰਨਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?
- (ਉ) 8 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ    (ਆ) 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
- (ਈ) 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ    (ਸ) 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
4. ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿੰਨੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ?
- (ਉ) ਪੰਜ    (ਆ) ਦੋ
- (ਈ) ਇੱਕ    (ਸ) ਚਾਰ
5. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਾਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਪੇਪਰ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- (ਉ) ਅਸਟਾਮ ਪੇਪਰ    (ਆ) ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ
- (ਈ) ਨੋਟਿਸ ਪੇਪਰ    (ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ।
6. ਪੁੰਜੀ ਖਾਤੇ (Capital Account) ਕਿੰਨੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
- (ਉ) ਪੰਜ    (ਆ) ਸੱਤ
- (ਈ) ਤਿੰਨ    (ਸ) ਦੋ
7. ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਕਮੀ ..... ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- (ਉ) ਲਾਭ    (ਆ) ਹਾਨੀ
- (ਈ) ਉ ਅਤੇ ਆ ਦੋਵੇਂ    (ਈ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
8. ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹਾਨੀ ਸਮਾਯੋਜਨ ਖਾਤਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)
9. ਸੰਚਿਤ ਲਾਭ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)

**10.** ਰਿਜ਼ਰਵ, ਸੰਚਿਤ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)

**(ਅ) ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :** -

1. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਲੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
2. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
3. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
4. ਇੱਕ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿੰਨੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ?
5. ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
6. ਸਥਿਰ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
7. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
8. ਮੀਮੋਰੰਡਮ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ ਕਿਉਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
9. ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
10. ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

**(ਇ) ਚਾਰ ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ**

1. ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਿਖੋ।
2. ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
3. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਲਿਖੋ।
4. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਬਿੰਦੂ ਲਿਖੋ।
5. ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਖਾਤਾ, ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਸਮਾਯੋਜਨ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹੈ?
6. ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
7. ਚਾਲੂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
8. ਸਥਿਰ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਅਤੇ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ।

9. A Withdraws 2400 Per month on first days of every month during 2014. Interest on drawings is charged at 8% per annum. Find out interest on drawings.

10. B Withdraws 3500 per month on last days of every month for year ended 31st Dec, 2014. Interest on drawings is charged at 10% per annum. Find out interest.

## ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ

ਅੰਕ : 2 (ਪ੍ਰਤਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

1. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਛੂਹਣਯੋਗ ਸੰਪਤੀ ਹੈ।
2. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਛੂਹਣਯੋਗ ਸੰਪਤੀ ਹੈ।
3. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਕਈ ਤੱਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।
4. ਅਸਲ ਲਾਭ ਦਾ ਸਧਾਰਨ ਲਾਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣਾ ਸੁਪਰ ਲਾਭ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
5. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਦੋ ਢੰਗ ਹਨ।
6. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਮੁੱਲ ਸਥਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
7. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਮੁੱਲ ਸਥਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
8. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਿਰਫ ਫਰਮ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
9. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ..... ਸੰਪਤੀ ਹੈ। (ਛੂਹਣਯੋਗ, ਅਛੂਹਣਯੋਗ)
10. ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਾ ..... ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ, ਖਾਤਮਾ)

11. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਇਕੱਲਿਆਂ ਜਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ .....ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਵੇਚਿਆ, ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ)
12. ਸਧਾਰਨ ਲਾਭ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਵਾਸਤਵਿਕ ਲਾਭ ਦੀ ਅਧਿਕਤਾ ਨੂੰ ..... ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਵਾਧੂ, ਲਾਭ, ਅੰਸਤ ਲਾਭ)

ਅੰਕ : 3 (ਪ੍ਰਤਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

13. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
14. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ?

15. ਸ਼ਾਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤ ਲਿਖੋ?

16. ਸ਼ਾਖ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

17. ਸ਼ਾਖ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?

#### ਅੰਕ :4 (ਪ੍ਰਤਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

18. ਸ਼ਾਖ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਓ?

19. ਸ਼ਾਖ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?

20. From the following data calculate goodwill on the basis of two year purchase of the last three years average Profit. The profits for the three year are :- 2008,-40000, 2009-35000, 2010- 30000.

21. AB associates earned the following profit during the last four year :-

2012	-	15000	2013	-	22000
2014	-	14000	2015	-	19000

you are required to calculate the value of goodwill bared on the three year Purchase of the average of last four years.

22. From the following information, compute the value of goodwill at two years purchase of the super Profit :-

Average profit - 21500, Capital employed - 200000

Normal rate of return - 10%

23. The profit of A, B and C for the last four year were as under :-

2012 - 20,000, 2013 - 30,000, 2014 - 40,000, 2015 - 45000

Calculate the value of goodwill for the 3 year purchase of average

Weighted profit the weights are 1,2,3 and 4 in the year of 2012, 2013, 2014 and 2015.

24. The Assets of a film are 600000 and the liabilities of a other than capital are 200000. The Normal late of profit this type of Business is 15% where as the film earns a profit of Rs. 150000. fund the value of Goodwill according to capitalization Me trod.

25. Average net profit expected in future by a firm B. 480000 per year.

Normal profit is B . 30000 and normal rate of return on capital employed in a similar business is 10%. Calculated. Goodwill of the film by capitalisation of super profit method.

## ਸ਼ਾਖ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ

1. ਸਹੀ
2. ਗਲਤ
3. ਸਹੀ
4. ਸਹੀ
5. ਗਲਤ
6. ਸਹੀ
7. ਗਲਤ
8. ਗਲਤ
9. ਅਛੂਹਣਯੋਗ
10. ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ
11. ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ
12. ਵਾਧੂ ਲਾਭ

## Partnership Accounts -III

### (ੳ) ਦੋ ਨੰਬਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੇ ਹੋਏ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਪੂਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਂਤਰਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
  
(ੳ) ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰ                          (ਅ) ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ  
  
(ੳ) ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ                          (ਸ) ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ
2. ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?  
  
(ੳ) ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ  
  
(ਅ) ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ  
  
(ੳ) 2/3 ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ  
  
(ਸ) ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ।

3. ਪੁਰਾਣਾ ਲਾਭ ਅਨੁਪਾਤ - ਨਵਾਂ ਲਾਭ ਅਨੁਪਾਤ ਕਿਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- (ਉ) ਲਾਭ ਅਨੁਪਾਤ                          (ਅ) ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ  
(ਈ) ਉ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ                          (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ।

4. ਪੁਰਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਿਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- (ਉ) ਨਵਾਂ ਹਿੱਸਾ - ਪੁਰਾਣਾ ਹਿੱਸਾ                          (ਅ) ਪੁਰਾਣਾ ਹਿੱਸਾ-ਨਵਾਂ ਹਿੱਸਾ।  
(ਈ) ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਹਿੱਸਾ                          (ਸ) ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਹਿੱਸਾ

5. ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ।

- (ਉ) ਦੋ    (ਅ) ਚਾਰ  
(ਈ) ਤਿੰਨ    (ਸ) ਪੰਜ

6. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- (ਉ) ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ                          (ਅ) ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ।  
(ਈ) ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਰਿਟਾਈਰ ਸਮੇਂ                          (ਸ) ਉ, ਅ ਅਤੇ ਇ ਤਿੰਨੋਂ।

7. ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਸੰਚਿਤ ਲਾਭ-ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)

8. ਦਰਜ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਡੈਬਿਟ ਪੱਖ ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)

9. ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਕਮੀ.....ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਲਾਭ/ਹਾਨੀ)

10. ਪੁਰਾਣੇ ਅਨੁਪਾਤ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ.....ਅਨੁਪਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਹੋਰ  
ਨਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।    (ਤਿਆਗ/ਵਾਧਾ)

**ਆ) ਤਿੰਨ ਨੰਬਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :-**

- ਉ) ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ?  
ਅ) ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?  
ਈ) ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?  
ਸ) ਨਵੀਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?  
ਹ) ਮੁਆਵਜੇ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

- ਕ) ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?
- ਖ) ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਾਧੇ  $\frac{1}{2}$  ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਗ) ਸ਼ਾਖ ਨੂੰ ਕਿਸ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਪਾਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
- ਘ) ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਙ) ਵਰਤਮਾਨ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ-ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

### **ਚਾਰ ਨੰਬਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :**

- (ਚ) A and B are partners sharing profit and Losses in equals Ratio, They decide to share future profit in Ratio 2:3. You are required to determine Sacrifices or gains ratio of partners.
- (ਅ) ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦੇ ਪੁਨਰ ਗਠਨ ਮੁਲਾਂਕਦ ਸਮੇਂ ਪੂੰਜੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- (ਇ) ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (ਸ) ਵਰਤਮਾਨ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਸਮਾਯੋਜਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?
- (ਹ) ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (ਕ) Gold, Silver and copper are Partners in a firm sharing profit equally. They have decided to share profit in the ratio of 2:3:5. For this purpose the goodwill of the firm is valued at Rs 150000. Record the necessary journal entry to give effect to the new arrangement.
- (ਖ) ਵਰਤਮਾਨ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਸਮੇਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?
- (ਗ) ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ (Sacrificing ratio) ਅਤੇ ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ (gaining ratio) ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (ਘ) X,Y and Z are three Partners sharing profit and Losses in 5 :3 :2. They agree to share future profit and losses equally. On the same date theirs Balance sheet showed a genreal resereve of 54000. Pass the nursery journal entries.
- (ਙ) A, B and C are three partners sharing P/L 3 : 2: 1. They agree to share future P/L 4 :3 :2.

## **Each question carry 2 Marks.**

**ਖਾਲੀ ਬਵਾਂ ਭਰੋ :-**

1. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰੀਮਿਅਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ \_\_\_\_\_ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਉ) ਨਵੀਂ                  (ਅ) ਪੁਰਾਣੀ                  (ਇ) ਤਿਆਗ
2. ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ \_\_\_\_\_ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਉ) ਪੁਰਾਣੇ                  (ਅ) ਨਵੇਂ
3. ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ \_\_\_\_\_ ਵੰਡਿਆ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਉ) ਪੁਰਾਣੀ                  (ਅ) ਨਵੀਂ                  (ਇ) ਤਿਆਗ
4. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਵਜੇ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ \_\_\_\_\_ ਕਰਿੰਦੇ ਹਨ।
5. ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਜੋ ਸੰਚਿਤ ਲਾਭ ਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਉਪਲਬੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ \_\_\_\_\_ ਅਨੁਸਾਰ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਉ) ਨਵੀਂ ਅਨੁਪਾਤ                  (ਅ) ਪੁਰਾਣੀ ਅਨੁਪਾਤ                  (ਇ) ਤਿਆਗੀ ਅਨੁਪਾਤ
6. ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੇ \_\_\_\_\_ ਪਾਸੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਉ) ਡੈਬਿਟ                  (ਅ) ਕ੍ਰੈਡਿਟ
7. ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੇ \_\_\_\_\_ ਪਾਸੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਉ) ਡੈਬਿਟ                  (ਅ) ਕ੍ਰੈਡਿਟ
8. ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੇ \_\_\_\_\_ ਪਾਸੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
9. ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੇ \_\_\_\_\_ ਪਾਸੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਉ) ਡੈਬਿਟ                  (ਅ) ਕ੍ਰੈਡਿਟ
10. ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੇ \_\_\_\_\_ ਪਾਸੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਉ) ਡੈਬਿਟ                  (ਅ) ਕ੍ਰੈਡਿਟ

11. ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੇ \_\_\_\_\_ ਪਾਸੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਉ) ਡੈਬਿਟ                  (ਅ) ਕ੍ਰੈਡਿਟ

12. ਮਾੜੇ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮੀ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੇ \_\_\_\_\_ ਪਾਸੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

13. ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ \_\_\_\_\_ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

14. ਮਾੜੇ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਾਧੇ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੇ \_\_\_\_\_ ਪਾਸੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਉ) ਡੈਬਿਟ                  (ਅ) ਕ੍ਰੈਡਿਟ

15. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਖ ਲਈ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਲਕਈ ਨੂੰ \_\_\_\_\_ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਉ) ਨਵੀਂ                  (ਅ) ਪੁਰਾਣੀ                  (ਈ) ਤਿਆਗ

16. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਖ ਨੂੰ ਰੋਕੜ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਤੇ \_\_\_\_\_ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਡੈਬਿਟ ਕਰਕੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੰਜੀ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਉ) ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਨੂੰ                  (ਅ) ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਨੂੰ

### ਠੀਕ ਜਾਂ ਗਲਤ

1. ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

2. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਚਿਤ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀਆਂ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

3. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਾਹੌਰੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

4. ਨਕਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਾਖ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

5. ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਾਖ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ।

6. ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੇ ਹੋਏ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

7. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਕਦੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਾਖ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
8. ਜਦੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨਕਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕਰੈਡਿਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
9. ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਸਾਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
10. ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੇ ਡੈਬਿਟ ਪਾਸੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
11. ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪਾਸੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
12. ਕੀ ਇਹ Formula ਠੀਕ ਹੈ? Sacrifice Ratio = Old Ratio - New Ratio.
13. ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਜੋ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
14. ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ ਨਾ ਮਾਤਰ ਖਾਤਾ ਹੈ।

## ਬਹੁ ਵਿਕਲਪੀ ਚੋਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

### ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

1. ਨਕਦੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਾਖ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ –
 

(ਉ) ਪੁਰਾਣੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ	(ਅ) ਨਵੇਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ
(ਇ) ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ	(ਸ) ਪੂੰਜੀ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ।
2. ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਪਸ਼ਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ, ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਭਰਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਲਾਪ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ –
 

(ਉ) ਆਪਣੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣਗੇ	(ਅ) ਬਰਾਬਰ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣਗੇ।
(ਇ) ਆਪਣੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣਗੇ	
(ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।	
3. ਜੇਕਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਾਯੋਜਨ ਲਾਭ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
 

(ਉ) ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ	
---	--

- (ਅ) ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ
- (ਇ) ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਸਾਰ
- (ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।
4. ਜਦੋਂ ਨਵਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਸਾਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
5. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਾਧਾ ਕਿਵੇਂ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- |  |                                    |
|--|------------------------------------|
| (ਉ) ਸੰਪੱਤੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ                     | (ਅ) ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਸਮਾਯੋਜਨ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ |
| (ਇ) ਪੁਰਾਣੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ | (ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ।      |
6. A, B ਅਤੇ C 6 : 5 : 3 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਵੰਡਦੇ ਹਨ। D ਨੂੰ  $\frac{1}{8}$  ਹਿੱਸੇ ਨਾ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਤੇ A, B, C ਦਾ ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
- |               |  |
|---------------|--|
| (ਉ) 6 : 5 : 3 | (ਅ) $\frac{5}{14}, \frac{4}{14}, \frac{3}{14}$ |
| (ਇ) ਬਰਾਬਰ     | (ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ।                  |
7. ਜੋ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ -
- |   |
|---|
| (ਉ) ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। |
| (ਅ) ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। |
| (ਇ) ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।                 |
| (ਸ) ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।                   |
8. ਜਦੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਸਾਖ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਨਕਦੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- |  |
|--|
| (ਉ) ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ |
| (ਅ) ਉਸ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ।               |
| (ਇ) ਸਾਖ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ                        |
| (ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।               |
9. X, Y ਅਤੇ Z ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ Z ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇਤੌਰ ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ :-

- (ੳ) ਨਾ ਤਾਂ ਫਰਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- (ਅ) ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (ਇ) ਪੁਰਾਣੀ ਫਰਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (ਸ) ਪੁਰਾਣੀ ਫਰਮ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
10. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਤੇ -
- (ੳ) ਪੁਰਾਣੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਭੰਗ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।
- (ਅ) ਪੁਰਾਣੀ ਫਰਮ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੋਵੇਂ ਭੰਗ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।
- (ਇ) ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਫਰਮ ਭੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- (ਸ) ਪੁਰਾਣੀ ਫਰਮ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
11. ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- (ੳ) ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ
- (ਅ) ਸਾਰੇ ਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ
- (ਇ) ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ
- (ਸ) 2/3 ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ।
12. X ਅਤੇ Y ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 4 :3 ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ Z ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ X,Y ਅਤੇ Z ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ 7 : 4 :3 ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ X ਅਤੇ Y ਦਾ ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
- (ੳ) 1: 2      (ਅ) 2:1      (ਇ) 4 :3      (ਸ) ਬਰਾਬਰ।
13. ਮੈਮੋਰਿਡਮ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
- |                                  |                                |
|----------------------------------|--------------------------------|
| (ੳ) ਪੁਰਾਣੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ | (ਅ) ਨਵੇਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ |
| (ਇ) ਪੂੰਜੀ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ          | (ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।     |
14. ਨਵੇਂ ਸਾਥੀ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਤੇ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਕਮੀ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- |  |                                    |
|--|------------------------------------|
| (ੳ) ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ | (ਅ) ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਸਮਾਯੋਜਨ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ |
|--|------------------------------------|

- |                 |                            |
|-----------------|----------------------------|
| (੬) ਸੰਪੱਤੀ ਖਾਤਾ | (੭) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। |
|-----------------|----------------------------|
15. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨਕਦੀ ਵਿੱਚ ਸਾਖ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- |                   |                                      |
|-------------------|--------------------------------------|
| (੮) ਨਕਦ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ | (੯) ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ |
|-------------------|--------------------------------------|
- |                           |                                      |
|---------------------------|--------------------------------------|
| (੧੦) ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਖ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ | (੧੧) ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ |
|---------------------------|--------------------------------------|
16. X ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ  $1/4$  ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ  $3,000$  ਰੁ:  
ਸਾਖ ਵਜੋਂ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- |                                     |                         |
|-------------------------------------|-------------------------|
| (੧੨) ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ | (੧੩) ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ |
|-------------------------------------|-------------------------|
- |                            |                             |
|----------------------------|-----------------------------|
| (੧੪) ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ | (੧੫) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। |
|----------------------------|-----------------------------|
17. A ਅਤੇ B ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ  $4/5$  ਅਤੇ  $1/5$  ਹਨ? C  $1/2$  ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ  
ਨਵੀਂ ਫਰਮ ਦਾ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
- |                                     |                                     |
|-------------------------------------|-------------------------------------|
| (੧੬) A $4/10$ , B $1/10$ , C $5/10$ | (੧੭) A $2/10$ , B $3/10$ , C $5/10$ |
|-------------------------------------|-------------------------------------|
- |                                     |                             |
|-------------------------------------|-----------------------------|
| (੧੮) A $1/10$ , B $4/10$ , C $5/10$ | (੧੯) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। |
|-------------------------------------|-----------------------------|
18. ਜਦੋਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਨਵਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਫਰਮ ਨੂੰ ਸਾਖ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਕਦੀ ਦੇ ਰੂਪ  
ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਵਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
- |                       |                             |
|-----------------------|-----------------------------|
| (੨੦) ਨਕਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ | (੨੧) ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ |
|-----------------------|-----------------------------|
- |                    |                             |
|--------------------|-----------------------------|
| (੨੨) ਸਾਖ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ | (੨੩) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। |
|--------------------|-----------------------------|
- ## 2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :-
1. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
  2. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਦੱਸੋ?
  3. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
  4. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
  5. ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਕੀ ਹੈ?
  6. ਆਜਿਹੀਆਂ ਦੇ ਹਾਲਤਾਂ ਦੱਸੋ ਜਦੋਂ ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
  7. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਪ੍ਰੀਮਿਅਮ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

8. ਗੁਪਤ ਸਾਖ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
9. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ, ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?
10. ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਜੋ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਕਿਸ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਗੇ?
11. ਜਦੋਂ ਨਵਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਖ ਨਕਦ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
12. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
13. ਜੇਕਰ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਤ ਹੋਈ ਇੱਕ ਫਰਮ ਆਪਣੀਆਂ ਵਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਮੁੱਲ ਦਰਸਾਏਗੀ?
14. ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
15. ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕਿਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?
16. ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕਿਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?
17. ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ?
18. ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
19. ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
20. ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

### **3 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :**

1. ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ ਕੀ ਹੈ?
2. ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ? ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਲਿਖੋ।
3. ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ ਅਤੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ?
4. ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ ਕੀ ਹੈ?
5. ਨਵੇਂ ਭਾਗੀਦਾਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸੰਚਿਤ ਲਾਭ, ਹਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾਂਕਣ ਵਿਵਹਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰੋਗੇ?
6. ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਖ ਦਾ ਲੇਖਾਂਕਣ ਵਿਵਹਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰੋਗੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਵਾਂ ਭਾਗੀਦਾਰ ਸਾਖ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਨਕਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਹੋਵੇ।
7. ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਉੱਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
8. ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਸਾਖ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਹੈ?
9. L and M are partner sharing profit and loses in 3:2, A New Partner N is admited for 1/5 share which he gets 3/20 share from L and 1/20 share from M. Calculate new profit sharing ratio of partners.
10. A and B are partners sharing profit in the ratio of 3 :2. C is admited as a partner. The new profit sharing ratio among A, B and C is 5:3:2. Find out sacrificing ratio.
11. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਕਦੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕਿਤਾਬਚਾ ਇੰਦਰਾਜ ਦੱਸੋ।

12. ਜਦੋਂ ਨਵਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਸਾਖ ਨੂੰ ਨਕਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ ਕਿਤਾਬਚੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ? ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਗੇ?
13. ਜਦੋਂ ਨਵਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਸਾਖ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰਾਂਗਾ? ਜੇ ਸਾਖ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ।
14. Pass journal entries
  - a) Stock Rs 12,000 was increased to Rs. 15,000.
  - b) Furniture Rs 12,000 was decreased by Rs. 10,000.

#### 4 Marks Questions :

1. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
2. ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ? ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਦਮ ਲਿਖੋ?
3. ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ ਕੀ ਹੈ? ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦਾ ਪ੍ਰਾਰੂਪ ਦੱਸੋ।
4. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸਾਖ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਕਦ ਲੈਣ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੋਗੇ?
5. ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਸਾਖ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਪਯੁਕਤ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
6. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਨੁਪਾਤ ਪੂੰਜੀ ਨੂੰ ਗਿਆਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਦਮ ਦੱਸੋ।
7. G ਅਤੇ H ਆਪਸ 2 :1 ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਚਿੱਠੇ ਵਿੱਚ ਸਾਖ 18,000 ਰੁਪਏ ਹੈ। K ਨੂੰ 1/6 ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਫਰਮ ਨੂੰ 50,000 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 15,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਾਖ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਬਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਪਾਸ ਕਰੋ।
8. ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਲਾਭ ਹਾਨੀ ਨੂੰ 2 :1 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਵੰਡਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹਨ। ਮਾਰਚ 31, 2015 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਚਿੱਠਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :-

Liabilities	Rs	Assets	Rs
Sunday	18,000	Cash	8,000
Bill Payable	7,000	Stock	11,000
Capital		Debtors	15,000
Ram 30,000		Furniture	20,000
Sham 21,000	51,000	Machinery	22,000
	76,000		76,000

ਅੰਤਿਮ ਚਿੱਠੇ ਵਾਲੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੋਹਨ ਨੂੰ ਫਰਮ ਵਿੱਚ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਕਿ

1. ਮੋਹਨ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ 12,000 ਰੁਪਏ ਲਿਆਵੇਗਾ।
2. ਸਟਾਕ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ 2,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਦਾ ਮੁੱਲ 23,000 ਰੁਪਏ ਹੈ।
3. ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਉੱਪਰ ਯਿਸਾਈ 5% ਹੈ।

4. ਮਿਸ਼ਰਤ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੇ 550 ਰੁਪਏ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕਲੇਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਰੋਜਾਨਾਮਚੇ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇੰਦਰਾਜ ਪਾਸ ਕਰੋ।
9. A ਅਤੇ B ਲਾਭ ਹਾਨੀ ਨੂੰ 4 :3 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਵੰਡਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹਨ। ਦਸੰਬਰ 31, 2015 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਚਿੱਠਾ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :-

Balance Sheet as on 31st Dec, 2015

<b>Liabilities</b>	<b>Rs</b>	<b>Assets</b>	<b>Rs</b>
Capital A/C		Sunday Assets	73,500
A 40,000		Profit and loss A/c	7,000
B 30,000	70,000	Class in Business	
General Reserve	10,500		
	80,500		80,500

C ਨੂੰ ਫਰਮ ਵਿੱਚ 1st ਜਨਵਰੀ, 2016 ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। Pass necessary journal entries regarding accumulated profit and losses.

### Answer Key (ch., Admission of new Partner)

#### ਖਾਲੀ ਬਾਵਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ :

- |                                    |             |            |             |                  |
|------------------------------------|-------------|------------|-------------|------------------|
| 1) ਤਿਆਗ                            | 2) ਪੁਰਾਣੇ   | 3) ਪੁਰਾਣੇ  | 4) ਪ੍ਰੀਮਿਅਮ | 5) ਪੁਰਾਣੀ ਅਨੁਪਾਤ |
| 6) ਕ੍ਰੈਡਿਟ                         | 7) ਡੈਬਿਟ    | 8) ਡੈਬਿਟ   | 9) ਕ੍ਰੈਡਿਟ  | 10) ਕ੍ਰੈਡਿਟ      |
| 11) ਡੈਬਿਟ                          | 12) ਕ੍ਰੈਡਿਟ | 13) ਪੁਰਾਣੀ | 14) ਡੈਬਿਟ   | 15) ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ  |
| 16) ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਨੂੰ |             |            |             |                  |

#### ਠੀਕ ਜਾਂ ਗਲਤ ਦੇ ਉੱਤਰ :

- |         |         |         |         |         |
|---------|---------|---------|---------|---------|
| 1. ਗਲਤ  | 2) ਠੀਕ  | 3) ਠੀਕ  | 4) ਠੀਕ  | 5) ਗਲਤ  |
| 6) ਗਲਤ  | 7) ਠੀਕ  | 8) ਠੀਕ  | 9) ਠੀਕ  | 10) ਗਲਤ |
| 11) ਠੀਕ | 12) ਠੀਕ | 13) ਗਲਤ | 14) ਠੀਕ |         |

#### ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਚੋਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਤਰ :

- |        |        |        |        |        |        |        |        |        |
|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| 1) ਈ.  | 2) ਉ.  | 3) ਅ.  | 4) ਸ.  | 5) ਉ.  | 6) ਉ.  | 7) ਸ.  | 8) ਉ.  | 9) ਅ.  |
| 10) ਉ. | 11) ਅ. | 12) ਉ. | 13) ਉ. | 14) ਅ. | 15) ਸ. | 16) ਅ. | 17) ਉ. | 18) ਉ. |

#### 2 Marks Questions ਦੇ ਉੱਤਰ : -

1. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ।
2. (1) ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ।  
(2) ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ।
3. ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹੈ।

4. ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਪੱਤੀ ਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਜੋ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।
5. ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਪੁਰਾਣਾ = ਅਨੁਪਾਤ - ਨਵਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ।
6. (1) ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ  
 (2) ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦਾ ਦਾਖਲਾ।
7. ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ
8. ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਛੁੱਕ ਕੁੱਲ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਅਧਿਕਤਾ ਗੁਪਤ ਸਾਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
9. ਨਵਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
10. ਪੁਰਾਣੀ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ।
11. ਸਾਖ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
12. ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ, ਫਰਮ ਨੂੰ ਭਰਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।
13. ਨਵੇਂ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਹੋਏ ਮੁੱਲ।
14. ਉਹ ਖਾਤਾ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
15. ਡੈਬਿਟ ਪੱਖ ਤੇ।
16. ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪੱਖ ਤੇ।
17. ਉਹ ਅਨੁਪਾਤ ਜਿਸ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।
18. ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਨਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਹੀ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਨ ਲਈ।
19. ਡੈਬਿਟ ਪੱਖ ਵਿੱਚ।
20. ਡੈਬਿਟ ਪੱਖ ਵਿੱਚ।

## ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਅਤੇ ਮੌਤ

### 2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
2. ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਕਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
3. ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
4. ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ/ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੇ, ਅਣਵੰਡੇ ਲਾਭ/ਹਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਚਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
5. ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਫਰਮ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ?

6. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1932 ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਨੁਸਾਰ : ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਰਿਟਾਈਰ ਹੋਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਮ ਕੋਲ ਬਚੀ ਹੋਈ ਉਸ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਕਿੰਨੀ ਦਰ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
7. ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਰਿਟਾਈਰਮੈਂਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਤੇ ਸਾਥ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
8. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦੇ ਪੁਨਰ ਗਠਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
9. ਰਿਟਾਈਰਮੈਂਟ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਥ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੋਗੇ, ਜਦੋਂ ਵਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਥ ਦੀ ਉੱਚਿਤ ਕੀਮਤ ਦਰਜ ਹੋਵੇ?
10. ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਰਿਟਾਈਰਮੈਂਟ ਤੇ ਸਾਥ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ?
11. ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਰਿਟਾਈਰਮੈਂਟ ਸਮੇਂ, ਸੰਚਿਤ ਲਾਭ ਤੇ ਹਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
12. ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਲਈ ਆਖਰੀ ਚਿੱਠੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਬਣਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕੀ ਹੈ?
13. ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਰਿਟਾਈਰਮੈਂਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
14. ਸੰਯੁਕਤ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
15. ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
16. ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੋਗੇ, ਜੇ ਉਹ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਰਕਮ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ?
17. ਜੇਕਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਰਿਟਾਈਰਮੈਂਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਅੰਤਿਮ ਖਾਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦੀ ਵਿਧੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?
18. ਸੰਯੁਕਤ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨੀਤੀ ਲੈਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
19. X, Y ਅਤੇ Z ਅਜਿਹੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ 5 :3:2 ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਲਾਭ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ Z ਦੀ ਰਿਟਾਈਰਮੈਂਟ ਤੇ ਨਵਾਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ 5:3 ਹੈ, ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ?
20. ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਦੱਸੋ?
21. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਸਾਥ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

**(ਅ) ਬਾਲੀ ਬਾਵਾਂ ਭਰੋ : -**

- (1) ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ = ਨਵਾਂ ਅਨੁਪਾਤ - \_\_\_\_\_ (ਉ) ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ (ਅ) ਪੁਰਾਣਾ
2. ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਪੁਰਾਣਾ ਅਨੁਪਾਤ- \_\_\_\_\_ (ਉ) ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ (ਅ) ਨਵਾਂ ਅਨੁਪਾਤ
3. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਸਾਥ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ \_\_\_\_\_ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਉ) ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ (ਅ) ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ (ਇ) ਨਵਾਂ ਅਨੁਪਾਤ (ਸ) ਪੁਰਾਣੇ ਅਨੁਪਾਤ
4. ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ ਇੱਕ \_\_\_\_\_ ਖਾਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।  
(ਉ) ਵਾਸਤਵਿਕ (ਅ ਨਾ-ਮਾਤਰ) (ਇ) ਵਿਅਕਤੀਗਤ

5. ਸੰਯੁਕਤ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨੀਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ \_\_\_\_\_ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

### **ਠੀਕ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕਥਨ**

1. ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਫ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
2. ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
3. ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
4. ਨਾ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਬੀਮਾ ਸੰਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
5. ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
6. ਮਿੜਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੌਤ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਦੇ ਲਾਭ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
7. ਮਾੜੇ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਆਈ ਕਮੀ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
8. ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
9. ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
10. ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਚਿਤ ਲਾਭ ਤੇ ਹਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੀ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
11. ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਲਾਭ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
12. ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਰਜਾਮੰਦੀ ਨਾਲ ਹੀ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
13. ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
14. ਮਿੜਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

**ਬਹੁ ਵਿਕਲਪੀ ਚੋਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :**

### **ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :-**

1. A, B ਅਤੇ C ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣਾ ਲਾਭ 5 :4:1 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡਦੇ ਹਨ।  
A ਦੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵਾਂ ਲਾਭ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?  
(a) 3 :1              (b) 4 :1              (c) 2:1              (d) 1:1
2. ਸੰਪਤੀਆਂ/ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?  
(a) ਸਿਰਫ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ

- (b) ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ  
 (c) ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ  
 (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਹੀਂ।
3. ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਸਮੇਂ? ਸਾਰੀ ਸਾਥ ਕਿਸ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਹੋਵੇਗੀ?  
 (a) ਸਿਰਫ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਮੁਕਤ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ  
 (b) ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ  
 (c) ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ  
 (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਹੀਂ।
4. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਾਯੋਜਨ ਲਾਭ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਹੋਵੇਗਾ?  
 (a) ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ, ਪੁਰਾਣੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ  
 (b) ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ  
 (c) ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ, ਨਵੇਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ  
 (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਹੀਂ।
5. ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਦੇ, ਲਾਭ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਚਿਤ, ਕਿਸ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?  
 (a) ਨਾ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਾਕੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ  
 (b) ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ, ਨਵੇਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ  
 (c) ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ, ਪੁਰਾਣੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ  
 (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਹੀਂ।
6. ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਸਮੇਂ, ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਕਿਸ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।  
 (a) ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ  
 (b) ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ  
 (c) ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ  
 (d) ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ
7. A, B ਅਤੇ C ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਲਾਭ 5 : 2 : 1 ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। C ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ A ਅਤੇ B ਵਿਚਕਾਰ ਨਵਾਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?  
 (a) 5 : 2      (b) 2 : 1      (c) 5 : 2      (d) 1 : 1
8. ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਖਾਤਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਾਲੂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ?  
 (a) ਲਾਭ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਡਰਮ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੋਵੇ।  
 (b) ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਉੱਤੇ 6% ਸਲਾਨਾ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ

- (c) ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਉੱਤੇ 5% ਸਲਾਨਾ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ  
 (d) ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਹੋਣ ਸਮੇਂ, ਸਾਖ ਨੂੰ ਕਿਸਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
9. ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਸਮੇਂ, ਸਾਖ ਨੂੰ ਕਿਸਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?  
 (a) ਸਿਰਫ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਮੁਕਤ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ  
 (b) ਸਿਰਫ ਬਾਕੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ  
 (c) ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ  
 (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਨਹੀਂ।

### 3 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
2. ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਫਰਮ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?
3. ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
4. ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਲਿਖੋ।
5. ਸੰਯੁਕਤ ਜੀਵਨ ਨੀਤੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
6. ਉਹ ਕਿਹੜੀਆਂ ਮਦਾਂ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
7. X, Y ਅਤੇ Z 2 : 1 : 3 ਨਾਲ ਲਾਭ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਦੇ ਹਨ। Z ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ X ਅਤੇ Y ਦੀ 1 : 1 ਹੈ। ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ/ ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ ਪਤਾ ਕਰੋ।
8. ਅਲਫਾ, ਬੀਟਾ ਅਤੇ ਗਾਮਾ ਲਾਭ ਨੂੰ 9 : 5 : 4 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਬੀਟਾ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸਾਰਾ ਹਿੱਸਾ ਗਾਮਾ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਲਫਾ ਅਤੇ ਗਾਮਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰੋ।
9. ਰਾਮ, ਸ਼ਾਮ ਅਤੇ ਸੋਹਣ 3 : 2 : 1 ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਲਾਭ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਾਮ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਨਵੇਂ ਲਾਭ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ।
10. a, b ਅਤੇ c ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਨੂੰ 3 : 2 : 1 A ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਰਮ ਦੀ ਸ਼ਾਖ ਦਾ ਮੁੱਲ 72000 ਰੁਪਏ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਰੋਜ਼ਨਾਮਚੇ ਦਾ ਇੰਦਰਾਜ ਪਾਸ ਕਰੋ।

### 4 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

1. ਤਿਆਗ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
2. ਨਵਾਂ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ ਤੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
3. ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਮਦਾਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਸਾਂਝੇਦਾਰ X, Y ਅਤੇ Z ਮਾਰਚ 31, 2015 ਨੂੰ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਉੱਪਰ 40,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਲਾਭ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲਾਭ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 5 : 3 : 2 ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਵੰਡਦੇ ਹਨ। ਜਨ 30, 2016 ਨੂੰ Y ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਪਰ ਪਤਾ ਕਰੋ।
5. ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਯੋਗ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੋਗੇ?

6. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
7. ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਵੱਲ ਬਣਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
8. ਸ਼ਾਖ ਕੀ ਹੈ? ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਖ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਖ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
9. P, Q ਅਤੇ R ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ 3 : 2 : 1 ਵਿੱਚ ਵੰਡਦੇ ਹਨ। ਬਹੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਖ ਦਾ ਮੁੱਲ 1,08,000 ਰੁਪਏ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਖ ਦਾ ਮੁੱਲ 1, 80,000 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖਤ ਲਾਭ-ਹਾਨੀ ਨੂੰ 3 : 2 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵੰਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲੋੜੀਂਦੇ ਰੋਜ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਪਾਸ ਕਰੋ।
10. X,Y ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਗਬਾਰ ਦੀ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹਨ। ਮਾਰਚ 31, 2015 ਨੂੰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਾਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ।  
Plant Rs, 40000, Stock Rs -15,000, Furniture Rs 18,000, Buildind Rs 80,000., Cuditions Rs 11,000, Bills Payable Rs 7000.  
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਉੱਪਰ ਕਿਤੇ ਸਨ। ਪਲਾਂਟ (Plant) ਦੇ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ 25% ਨਾਲ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ; ਦੇ Stock -7500 ਰੁ: ਦੇ ਮੁੱਲ 8300 ਰੁ: ਪਾਇਆ ਗਿਆ; Furniture ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 15,000 ਰੁ: ਕੀਤਾ; Bills Payable ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਜੇ ਪੁੱਗੀ ਨਹੀਂ (Bills Payable not likely to mature Rs 1200) -1200 ਰੁ:, ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਪਾਸ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।
11. Anju, Manju and Sanju ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 3 : 1:1 ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹਨ। 31 ਮਾਰਚ, 2015 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਚਿੱਠਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ।

Liabilities	Rs	Assets	Rs
Bills Payable	30,000	Bank	31,000
Credities	90,000	Debtors	68,000
Capital Accounts		- Privisions	680,000
Anju	1,50,000	Stock	
Manju	1,00,000	Building	2,70,000
Sanju	99,000	Profit and loss a/c	20000
	4,69,000		4,69,000

Manju ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

- (i) ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮੁੱਲ 10% ਵਧਾਉ।
- (ii) ਲੋਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 10000 ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜੋ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਦਾਯੋਗ ਨਹੀਂ।
- (iii) ਮੁੰਮਤ ਬਿਲ ਦਾ 2000 ਰੁਪਏ ਬਕਾਇਆ ਸੀ।
- (iv) ਸ਼ਕੀਹਿਣ ਲਈ ਮਿਸ਼ਨਤ ਦੇਣਦਾਰਾਂ ਉੱਪਰ 10% ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਉ।
- (v) ਫਰਮ ਦੀ ਸ਼ਾਖ ਦਾ ਮੁੱਲ 75,000 ਰੁਪਏ ਹੈ।
- (vi) ਨੂੰ 20000 ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਬਾਕੀ ਕਰਜ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

## Answer Key

### ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਅਤੇ ਮੌਤ

#### **ਉੱਤਰ - (2 Marks each)**

1. ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਾਧੂ ਅਨੁਪਾਤ ।
  2. ਉਹ ਸਾਂਝੇਦਾਰ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
  3. ਫਰਮ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਪੁਰਾਣੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
  4. ਪੁਰਾਣੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ।
  5. ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ।
  6. 6% ਸਲਾਨਾ।
  7. ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਡੈਬਿਟ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰ/ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਪੂੰਜੀਖਾਤੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਖ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
  8. ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਫਰਮ ਦਾ ਪੁਨਰ ਗਠਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
  9. ਸ਼ਾਖ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
  10. Continuing Partners Capital a/c                                  (ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ)
 

To Retiring Parttners Capital a/c	(ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਖ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ
-----------------------------------	--
  11. ਸੰਚਿਤ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ (ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਸਮੇਤ) ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
  12. ਮੌਤ ਦੇ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਸਤ ਲਾਭ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ।
  13. ਪੁਰਾਣੇ ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਸਾਰ।
  14. ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
  15. ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨੀਤੀ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਭੁਗਤਾਨ।
  16. ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਫਰਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਵਿਆਜ ਦਰ ਸਮੇਤ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
  17. (ਉ) ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ (ਅ) ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ।
  18. ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਬਣਦੀ ਰਾਸ਼ਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ।
  19. 5 : 3
  20. ਨਵਾਂ ਅਨੁਪਾਤ- ਪੁਰਾਣਾ ਅਨੁਪਾਤ
  21. ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ।
- ਖਾਲੀ ਬਾਵੁੰ ਦੇ ਉੱਤਰ :**
1. ਪੁਰਾਣਾ ਅਨੁਪਾਤ      (2) ਨਵਾਂ ਅਨੁਪਾਤ      (3) ਵਾਧਾ ਅਨੁਪਾਤ      (4) ਨਾ-ਮਾਤਰ      (5) ਮੌਤ

**(ਈ) ਠੀਕ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕਥਨ ਦੇ ਉੱਤਰ**

- (1) ਗਲਤ (2) ਗਲਤ (3) ਗਲਤ (4) ਸਹੀ (5) ਸਹੀ (6) ਸਹੀ (7) ਸਹੀ (8) ਗਲਤ (9) ਗਲਤ (10) ਠੀਕ  
 (11) ਸਹੀ (12) ਗਲਤ (13) ਸਹੀ (14) ਸਹੀ।

**(ਸ) ਬਹੁ ਵਿਕਲਪੀ ਚੋਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਤਰ**

1. (b) 2. C (3) b (4) b (5) C (6) C (7) a (8) d (9) a

## Chapter- 6

### ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦਾ ਅੰਤ

**2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ**

- ਪ੍ਰ. 1. ਫਰਮ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅੰਤ ਦੀਆਂ ਦੋ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?
2. ਫਰਮ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅੰਤ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੱਸੋ?
3. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
4. ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਦੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
5. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਣ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
6. ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
7. ਫਰਮ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅੰਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
8. ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?
9. ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਫਰਮ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ?
10. ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
11. ‘ਵਸੂਲੀ ਖਰਚਿਆਂ’ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?
12. ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਹੜੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
13. ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਿਤਾਬਚਾ ਇੰਤਰਾਜ ਕਦੋਂ ਜਦੋਂ ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 2,50,000 ਰੁਪਏ ਵਸੂਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ?
14. ਤੁਸੀਂ ਦਰਜ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਉਂਗੇ?
15. ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਸਮੇਂ, ਫਰਮ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋਗੇ?
16. ਤੁਸੀਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਕਰਜ ਖਾਤੇ ਨਾਲ ਕੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੋਗੇ?
17. ਦਰਜ ਨਾ ਹੋਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਇੰਤਰਾਜ ਕਿੱਥੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ?
18. ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਮੋਹਨ ਦੁਆਰਾ 8000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਟਾਂਕ ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਫਰਮ ਨੂੰ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਿਤਾਬਚਾ ਇੰਤਰਾਜ ਕਰੋ।
19. ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ?
20. ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਮੋਹਨ ਨੂੰ 4000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਸੂਲੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ ਵਾਸਤਵਿਕ ਖਰਚ 6000 ਰੁਪਏ ਹੋਇਆ। ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਿਤਾਬਚਾ ਇੰਤਰਾਜ ਕਰੋ?
21. ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਜੀਵਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ 5000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਸੂਲੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

22. ਚਿੱਠੇ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੱਕੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੋਗੇ?
23. ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਸਮੇਂ, ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(ਅ) ਖਾਲੀ ਬਾਵਾਂ ਭਰੋ : -

1. ਫਰਮ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਉਹ ਰਕਮ ਜਿਹੜੀ ਦਰਜ ਨਾ-ਕੀਤੀਆਂ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਦੇ \_\_\_\_\_ ਪਾਸੇ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਡੈਬਿਟ/ਕਰੈਡਿਟ)
2. ਜਦੋਂ ਫਰਮ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਖ ਖਾਤੇ ਨੂੰ \_\_\_\_\_ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ/ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ)
3. ਵਸੂਲੀ ਖਾਤਾ ਇੱਕ \_\_\_\_\_ ਖਾਤਾ ਹੈ। (ਨਾਸਪਗੀਕ/ਵਾਸਤਵਿਕ)
4. ਫਰਮ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ \_\_\_\_\_ ਮੱਲਾਂ ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਵਹੀ/ਚਿੱਠਾ)
5. ਫਰਮ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਸਮੇਂ, ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ \_\_\_\_\_ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਨਿੱਜੀ/ਸਰਵਜਨਕ)
6. ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਦੇ \_\_\_\_\_ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਖਾਤੇ ਦੇ \_\_\_\_\_ ਪਾਸੇ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

## ਸਹੀ/ਗਲਤ

1. ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਸੰਪੱਤੀ ਪਾਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਲਾਭ/ਹਾਨੀ ਖਾਤਾ ਸਭ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)
2. ਫਰਮ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਨਕਦੀ/ਬੈਂਕਾਂ ਖਾਤਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਖਾਤੇ ਦੇ ਡੈਬਿਟ ਅਤੇ ਕਰੈਡਿਟ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਰਸਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)
3. ਵਸੂਲੀ ਖਾਤਾ ਇੱਕ ਨਾਂ ਮਾਤਰਾ ਖਾਤਾ ਹੈ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)
4. ਫਰਮ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)
5. ਵਸੂਲੀ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਇੰਤਰਾਜ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)
6. ਚਿੱਠੇ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਮਦਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਹੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)
7. ਸਾਂਝੇ ਫਰਮ ਦੇ ਵਿਘਟਨ ਸਮੇਂ ਕਲਪਿਤ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)
8. ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਫੰਡ ਬਾਹਰੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)
9. ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਫੰਡ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)
10. ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਚਤ ਫੰਡ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)

## ਬਹੁਤ ਵਿਕਲਪੀ ਚੋਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

### ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ

1. ਜਦੋਂ ਫਰਮ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
  - (a) ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ
  - (b) ਬਰਾਬਰ

- (c) ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਅਨੁਸਾਰ      (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
2. ਫਰਮ ਖਤਮ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਮੁੱਲਾਂ ਤੇ ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
 (a) ਲਾਗਤਾਂ ਜਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ      (b) ਵਹੀ ਮੁੱਲ  
 (c) ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ      (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
3. ਫਰਮ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਤੀ ਕਿਸ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?  
 (a) ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ      (b) ਨਿੱਜੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ  
 (c) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ      (b) a ਅਤੇ b ਦੋਵੇਂ
4. ਫਰਮ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਵਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਮਾੜੇ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਹਸਤਾਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
 (a) ਮਾੜੇ ਕਰਜ ਖਾਤਾ      (b) ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ  
 (c) ਲੈਣਦਾਰ ਖਾਤਾ      (d) ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ
5. ਫਰਮ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਨਾ ਲਿਖੀ ਸੰਪਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਕਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।  
 (a) ਨਕਦੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ      (b) ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ  
 (c) ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ      (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
6. ਸਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।  
 (a) ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਪੂੰਜੀ      (b) ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ  
 (c) ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ      (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
7. ਜਦੋਂ ਫਰਮ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਖ ਖਾਤਾ ਕਿਹੜੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਤਰਿਤ ਕਰਕੇ ਬਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
 (a) ਵਸੂਲੀ ਖਾਤਾ      (b) ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਾ  
 (c) ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤਾ      (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
8. ਫਰਮ ਖਤਮ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ ਲਿਖੀ ਗਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।  
 (a) ਦੇਣਦਾਰੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ      (b) ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ  
 (c) ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ      (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
9. ਫਰਮ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਸਮੇਂ, Mr. X ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਨਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।  
 (a) ਸੰਪਤੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ      (b) Mr. X ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ  
 (c) ਵਸੂਲ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ      (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
10. ਫਰਮ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਹਸਤਾਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?  
 (a) ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ      (b) ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ  
 (c) ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ      (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

11. ਫਰਮ ਖਤਮ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਰਾਮ 900 ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਸੂਲੀ ਖਰਚੇ ਤੇ 1200 ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਨੇ ਪਏ। ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਖਰਚ ਦਾ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

- |               |               |
|---------------|---------------|
| (a) 1200 ਰੁਪਏ | (b) 300 ਰੁਪਏ  |
| (c) 900 ਰੁਪਏ  | (d) 2100 ਰੁਪਏ |

12. ਵਸੂਲੀ ਖਾਤਾ ਇੱਕ

- |                  |                            |
|------------------|----------------------------|
| (a) ਨਾਮਪਰੀਕ ਖਾਤਾ | (b) ਨਿੱਜੀ ਖਾਤਾ             |
| (c) ਵਾਸਤਵਿਕ ਖਾਤਾ | (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। |

13. ਫਰਮ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਸਮੇਂ, ਜੇਕਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਡੈਬਿਟ ਬਕਾਇਆ ਹੋਵੇ।

- (a) ਉਸਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਨਕਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਡੈਬਿਟ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਪਾਏਗਾ।
- (b) ਉਸ ਨੂੰ ਫਰਮ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਲਾਭ/ਹਾਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।
- (c) ਉਸਨੂੰ ਨਕਦੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

14. ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਪਤੀ ਵੇਚ ਕੇ ਜੋ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- (a) ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਵੱਲ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਲਈ
- (b) ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਫਰਮ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਪੇਸ਼ਗੀ ਕਰਜ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ
- (c) ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਲਈ।
- (d) ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ।

15. ਨਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- (a) ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕਰੈਡਿਟ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪਾਸੇ
- (b) ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਡੈਬਿਟ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਡੈਬਿਟ ਪਾਸੇ
- (c) ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਡੈਬਿਟ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕਰੈਡਿਟ ਪਾਸੇ
- (d) ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਡੈਬਿਟ ਪਾਸੇ

### 3-3 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਪ੍ਰ.1. ਫਰਮ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅੰਤ ਕੀ ਹੈ?

2. ਵਸੂਲੀ ਖਾਤਾ ਕੀ ਹੈ?
3. ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਡੈਬਿਟ ਪੱਖ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿੱਖਿਨ ਮਦਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?
4. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
5. ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਵਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੰਤਰਾਜ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
  - (i) ਜਦੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
  - (ii) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਕਿਸੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
  - (iii) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

6. ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
  7. ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
  8. ਵਿਭਿੰਨ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਤੋਂ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਅਤੇ ਸਧਾਰਨ ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜੇ ਇੰਦਰਾਜ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?
  9. ਫਰਮ ਦੇ ਕਰਜ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਕਰਜ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ?
  10. ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕਰੈਂਡਿਟ ਪੱਖ ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਮਦਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?
  11. Z and Y were two partners sharing profit in the ratio 2 :1 Give the journal entries at the time of dissolution in following cases.
    - (i) Deferred revenue advertising expenditure appeared at 30,000.
    - (ii) Profit and Loss account was appearing on the asset side of Balance at 60,000.
    - (iii) An unrecorded Investment realised of Rs 6000.
- Q12. Maninder, Jatinder and Rupinder are partners in a firm sharing profit in the Ratio of 4 :3:3 respectively on 1-4-2015. They decided to dissolve the firm. On that the sundry assets were Rs 1,74,230. The Creditors amounted to Rs 23,150 and cash in hand was 3,920. The assets realized Rs 1,44,910 and the Exp of dissolution was Rs, 1,860 Prepare Realisation Account.

#### **4-4 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ**

- ਪ੍ਰ1. ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?
2. ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦਾ ਅੰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
3. ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰੋ?
4. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚਲੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ?
5. ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚਾਰ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ?
6. Pass the necessary journal entries for the following transaction on the dissolution on the firm of A and B after the various assets and outside liabilities have been transferred to realisation Account.
  1. Bank Loan Rs 34000 was paid.
  2. Furniture work Rs 70,000 was taken over by partner A at Rs 43,000.
  3. Partner N agreed to pay a creditor Rs 7500
  4. A Computer previously written off fully, realized Rs 3,900.
  5. Expenses of realization Rs 3,200 were paid by partner. A
6. Profit on realization Rs 4,800 was distributed between A and B in 5 :3 ratio.
7. X's capital Rs 30,000, Loan from Y Rs 20,000 Advance to X Rs 20000 profit and loss Rs 80,000, Y's current a/c (cr) Rs 30,000 Y's capita; Rs 40,000 loan from Mrs Y R 1,20,000 Trade creditors Rs 1,20,000, Fixed and current assets other than cash and Bank balance Rs 1,70,000 prepare Balance sheet.
8. A and B were partners in a firm sharing profit in the ratio of 4 :3. The firm was dissolved on 28.02.2012. Pass the journal entries for the following transaction ,
  - (i) Debtors of Rs 60,000 were taken over by partner. A for Rs 54,000.
  - (ii) Creditors of Rs 45,000 were paid off a discount of 5
  - (iii) Realisation Expenses Rs 3000 were paid by partner B.

(iv) Loss on realization was Rs 21,000.

## Answers key

### ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦਾ ਅੰਤ

#### 2-2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ

1. (1) ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਦੀਵਾਲੀਆ ਹੋਣ ਤੋਂ (2) ਫਰਮ ਦਾ ਵਪਾਰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ।
2. (1) ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਦੀਵਾਲੀਆ ਹੋਣ ਤੋਂ (2) ਫਰਮ ਦਾ ਵਪਾਰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ।
3. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਅਧਿਨਿਯਮ 1932 ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, “ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਭਾਵ ਫਰਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਹੈ।
4. (1) ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦਾ ਪਾਗਲ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ (2) ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਸਥਾਈ ਅਯੋਗਤਾ।
5. ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦਾ ਆਉਣਾ, ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦਾ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣਾ, ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣਾ।
6. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਨੋਇਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
7. ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਰਮ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਉਸ ਫਰਮ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅੰਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
8. (1) ਲਾਜ਼ਮੀ ਅੰਤ (2) ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਕਾਰਨ ਅੰਤ
9. (1) ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦਾ ਪਾਗਲ ਹੋਣਾ (2) ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰ-ਵਿਵਹਾਰ।
10. ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰ, ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
11. ਸਪੱਤੀਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਸੂਲੀ ਖਰਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
12. ਤੀਸਰੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਭੁਗਤਾਨ।
13. Bank A/C 250000  
To Realisation A/C 250000
14. ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਡੈਬਿਟ ਪਾਸੇ।
15. ਫਰਮ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਤਾ ਨੂੰ ਹਸਤਾਤਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
16. ਤੀਸਰੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
17. ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਗਾਜ਼ੀ ਸਮੇਤ ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪਾਸੇ।
18. Sohan's capital a/c 8000  
To Realisation a/c 8000  
(ਫਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੋਹਣ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟਾਕ)
19. ਰੋਕੜ ਖਾਤਾ, ਵਸੂਲੀ ਖਾਤਾ, ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦਾ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਾ।
20. Realisation a/c 4000

To Mohan' capital a/c 4000

(ਸੋਹਨ ਦੁਆਰਾ ਫਰਮ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਵਸੂਲੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ)

21. Realisation a/c 5000

To Jiwan's capital a/c 5000

(ਜੀਨਨ ਦੁਆਰਾ ਫਰਮ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਵਸੂਲੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ)

22. ਬਾਕੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕੈਡਿਟ ਪਾਸੇ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

23. ਨਿੱਜੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ।

### **ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ**

1. ਕਰੈਡਿਟ
2. ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ।
3. ਨਾਮਪਰੀਕ
4. ਵਹੀ
5. ਨਿੱਜੀ
6. ਕਰੈਡਿਟ, ਡੈਬਿਟ

### **ਸਹੀ/ਗਲਤ**

1. ਗਲਤ
2. ਸਹੀ
3. ਸਹੀ
4. ਸਹੀ
5. ਸਹੀ
6. ਸਹੀ
7. ਗਲਤ
8. ਗਲਤ
9. ਸਹੀ
10. ਸਹੀ।

### **ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਚੋਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ**

1. (a) ਲਾਭ ਵੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ
2. (a) ਲਾਗਤ ਜਾਂ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ।
3. (a) ਨਾਮਪਰੀਕ ਖਾਤਾ ਹੈ।
4. (d) ਵਸੂਲੀ ਖਾਤਾ।
5. (b) ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ
6. (b) ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ
7. (a) ਵਸੂਲੀ ਖਾਤਾ
8. (b) ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ

9. (b) Mr. X ਦੇ ਪੂਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ
10. (a) ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ
11. (c) 1,200 ਰੁਪਏ।
12. (a) ਨਾਸਪਰੀਕ ਖਾਤਾ ਹੈ।
13. (a) ਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਨਕਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਡੈਬਿਟ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।
14. (a) ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਵੱਲ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ।
15. (d) ਵਸੂਲੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਡੈਬਿਟ ਪਾਸੇ।

## ਅੰਸ਼ ਪੂਜੀ

### 2-2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਵਿਮੁਕਤ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
2. ਸੰਮਲਿਤ ਹੋਏ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
3. ਸੰਮਤੀ ਪੂਜੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
4. ਕੰਪਨੀ ਅਧਿਨਿਯਮ 2013 ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
5. ‘ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਵੰਡ’ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
6. ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਉਹ ਕਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ?
7. ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਬਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
8. ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਉੱਤੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
9. ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਵੰਡ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
10. ਯਾਚਕਾਂ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਲੇਖਾਕਰਣ ਵਿਵਹਾਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ?
11. ਅੰਸ਼ ਪੂਜੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
12. ਪੇਸ਼ਗੀ ਯਾਚਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
13. ਅਧੀਨ ਸੰਮਤੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
14. ਅੰਸਚਿਤ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
15. ਕੰਪਨੀ ਦੋ ਦੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਛਣਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ?
16. ਯਾਚਤ ਪੂਜੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
17. ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
18. ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਕਿਸ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ, ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆ, ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
19. ਯਾਚਨਾ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਕਿਸ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
20. ਯਾਚਨਾ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
21. ਉਹ ਖਾਤੇ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ‘ਅੰਸ਼ ਜਬਤੀ ਖਾਤੇ’ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ ਬਕਾਇਆ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
22. ਪੂਜੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

23. ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਦੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਛਣਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
24. ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
25. ਜਦੋਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਪੁੰਜੀ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਰਜੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ?
26. ਨਿਊਨਤਮ ਯੋਗਦਾਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
27. ਪੇਸ਼ਗੀ ਯਾਚਨਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਲੇਖਾਂਕਣ ਵਿਵਹਾਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ।
28. ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਚਿੱਠਾ ਕਿਸ ਸੂਚੀ ਤੇ ਅੰਤਰਗਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
29. ਜਬਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਨਿਕਾਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਅੰਸ਼ ਜਬਤੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਕਿਤਾਬਚਾ ਇੰਦਰਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
30. ਅੰਸ਼ ਜਬਤੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਰਕਮ ਸਮੇਤ ਪੁੰਜੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
31. ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਰਕਮ ਕਿੰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
32. ਸੇਬੀ ਦੀਆਂ ਸੇਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚੰਦਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
33. ਅੰਸ਼ ਦੇ ਨਾ-ਮਾਤਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਤਲਨਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ \_\_\_\_\_ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
34. ਮੁੱਢਲੇ ਖਰਚਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
35. ਅਤੀ ਸੰਮਤੀ ਕੀ ਹੈ?
36. ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਸਮਤਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
37. ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਨਾਂ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਲਾਭਾਸ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਉੱਚਿਤ ਕਮਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ?
38. ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਬਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ, ਅੰਸ਼ ਪੁੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਅੰਸ਼ ਪੁੰਜੀ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਰਕਮ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?
39. ਕੰਪਨੀ ਅਧਿਨਿਯਮ 2013 ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
40. ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
41. ਸੰਚਿਤ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
42. ਪ੍ਰਦੱਤ ਪੁੰਜੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
43. ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2013 ਦੀ ਤਾਲਿਕਾ ਐਂਡ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਗੀ ਯਾਚਨਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹੜੀ ਦਰ ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
44. ‘ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਨਰ ਖਰੀਦ’ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
45. ਜਦੋਂ ਜਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦੱਤ ਕੀਮਤ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਤੇ ਪੁਨਰ-ਨਿਕਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਨੂੰ \_\_\_\_\_ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ?
46. ਸੰਮਲਿਤ ਹੋਏ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
47. ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਦੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਛਣਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
48. ਨਿਕਾਸ ਪੁੰਜੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
49. ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੁੰਜੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
50. ਦਰਜ ਮੁੱਲ ਉੱਤੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

51. ਪੇਸ਼ਰੀ ਯਾਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਕਿਸ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
52. ਜਦੋਂ ਜਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਬਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜਾ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ।
53. ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਧਿਨਿਯਮ 2013 ਦੀ ਤਾਲਿਕਾ ਐੱਫ ਅਕੁਮਾਰ ਯਾਚਨਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ਟੀ ਉੱਤੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਦਰ ਕਿੰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
54. ਕਿਹੜੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਾਭਾਸ਼ ਦੇ ਦਰ ਸਥਿਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
55. ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

**ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ : -**

1. ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕੰਪਨੀ \_\_\_\_\_ ਤੇ ਅੰਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।  
(ਕਰ, ਡੋਟ)
2. ਕੋਈ ਵੀ ਜਨਤਕ ਕੰਪਨੀ \_\_\_\_\_ ਅੰਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ?  
(ਅਖਾਗਿਤ/ਸਥਾਗਿਤ)
3. ‘ਅੰਸ਼ ਜਲਤੀ ਖਾਤੇ’, ਦੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਜਬਤ ਕੀਤੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਹੈ।  
(ਲੇਣਦਾਰੀ, ਦੇਣਦਾਰੀ)
4. ਅਜਿਹੇ ਅੰਸ਼ ਜਿਹੜੇ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ \_\_\_\_\_ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਜਨਤਕ ਅੰਸ਼, ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼)
5. ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਚਿੱਠੇ ਦੇ \_\_\_\_\_ ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ, ਲੇਣਦਾਰੀਆਂ)
6. ਅੰਸ਼ ਜਬਤੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਚਿੱਠੇ ਵਿੱਚ \_\_\_\_\_ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਵੰਸ਼ ਪੂੰਜੀ/ ਅੰਸ਼ ਪੂੰਜੀ)
7. ਲਾਭਾਸ਼ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ \_\_\_\_\_ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼/ਅਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼)
8. ਅੰਸ਼ ਵੰਡ ਖਾਤਾ ਇੱਕ \_\_\_\_\_ ਖਾਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।  
(ਵਿਅਕਤੀਗਤ/ਕਰਮਚਾਰੀ)
9. ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਚਿੱਠੇ ਵਿੱਚ \_\_\_\_\_ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼/ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਵਾਧੂ)
10. ਜਦੋਂ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਯਾਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਖਾਤਾ \_\_\_\_\_ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
(ਕੈਡਿਟ/ਡੈਬਿਟ)
11. ਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਯਾਚਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ \_\_\_\_\_ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਸਥਿਰ ਪੂਜੀ/ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੂਜੀ)

## ਠੀਕ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕਥਨ

1. ਕੰਪਨੀ ਕਿਸੇ ਤੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਪਰ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)
2. ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਛੋਟ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਾਸ਼ੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)
3. ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)
4. ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਦਰਾਂ ਤੇ ਲਾਭਾਂਸ਼ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)
5. ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਬਣਾਉਣੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)
6. ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸੀਮਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)
7. ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰਕਮ ਕਦੀ ਵੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ 25% ਤੇ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)
8. ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅੰਸ਼ਧਾਰਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)
9. ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)
10. ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਡਾਇਰੈਕਟਰ) ਅੰਸ਼ ਧਾਰਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)
11. ਅੰਸ਼ ਧਾਰਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)
12. ਅੰਸ਼ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਖਾਤਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਖਾਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)
13. ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)
14. ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਦਾ ਹੀ ਇੱਛੁਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)
15. ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰਕਮ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 5% ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।  
(ਸਹੀ/ਗਲਤ)

## ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਚੋਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
  - ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਗਾਹਕ
  - ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ
- ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਮੱਦ ਸਮਤੀ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ?
  - ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ
  - ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਅੰਸ਼
- ਅੰਸ਼ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
  - ਮਾਲਕ
  - ਸਥਾਗਿਤ ਅੰਸ਼
- 5● ਰੁਪਏ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਅੰਸ਼ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਬਿਨੈ-ਰਕਮ ਕਿੰਨੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?
  - 2.5● ਰੁਪਏ
  - 2.●● ਰੁਪਏ
- ਸਰਵਜਨਕ ਕੰਪਨੀ ਕਿਹੜੇ ਅੰਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
  - ਸਥਾਗਿਤ ਅੰਸ਼
  - ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼
- ਨਾਮਧਰੀਕ ਅੰਸ਼ ਪੂੰਜੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
  - ਅੰਸ਼ ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ
  - ਅੰਸ਼ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਅਧਿਕਤਮ ਰਾਸ਼ੀ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਅੰਸ਼ ਬੇਨਤੀ ਖਾਤੇ ਦਾ ਸਰੂਪ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
  - ਕਾਮਧਰੀਕ ਖਾਤਾ
  - ਵਾਸਤਵਿਕ ਖਾਤਾ
- ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
  - ਅੰਸ਼ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਾ
  - ਪੂੰਜੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖਾਤਾ
  - ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਖਾਤਾ
- ਤਾਲਿਕਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਯਾਚਨਾ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਵਿਆਜ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।
  - 7%
  - 1●%
- 1●. ਪੂਰਵਾਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ ਧਾਰਕਾਂ ਕੋਲ।
  - ਲਾਭਾਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
  - ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੰਬੰਧੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
11. ਨਿਊਨਤਮ ਅੰਸ਼ ਬੇਨਤੀ ਮੁਦਰਾ ਕਿੰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
  - 2 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਅੰਸ਼

(b) ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਾਮਧਰੀਕ ਸੰਮਤ ਦਾ 50%

12. ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨੂੰ ਪੁਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਯੋਗ ਅਧਿਕਤਮ ਛੋਟ ਕਿੰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(a) 10%

(b) 120%

13. ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(a) ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰੀ ਪਾਸੇ

(b) ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਸੰਪਤੀ ਪਾਸੇ।

14. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੰਪਨੀ ਤਾਲਿਕਾ ਐੱਫ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਯਾਚਨਾਵਾਂ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਵਿਆਜ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

(a) 12%

(b) 6%

15. ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

(a) ਪੁਰਨ ਪ੍ਰਣਤ ਬੋਨਸ ਅੰਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ।

(b) ਲਾਭ ਵੰਡ ਲਈ

16. ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(a) ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਪੱਖ ਤੇ

(b) ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਸੰਪਤੀ ਪੱਖ ਤੇ

(c) a ਅਤੇ b ਦੋਵੇਂ ਹੀ।

17. ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(a) ਪੁੰਜੀ ਰਿਜ਼ਰਵ

(b) ਆਮਦਨ ਰਿਜ਼ਰਵ

18. ਅੰਸ਼ ਜ਼ਬਤੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਚਿੱਠੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਮਦ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(a) ਅੰਸ਼ ਪੁੰਜੀ ਖਾਤਾ

(b) ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਵਾਧੂ

19. ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਸਮੇਂ ਅੰਸ਼ ਪੁੰਜੀ ਖਾਤੇ ਨੂੰ

(a) ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਯਾਚਤ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(b) ਜ਼ਬਤ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

20. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅੰਸ਼ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖਾਤਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

(a) ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ।

(b) ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰਜ-ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ।

### 3-3 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਪ੍ਰ.1. ਅਤੀ ਸੰਮਤੀ ਅਤੇ ਅਤੀ ਸਮਤੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰੋ।

2. ਪੇਸ਼ਰੀ ਯਾਚਨਾ ਅਤੇ ਯਾਚਨਾ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰੋ।
3. ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਨਿਕਾਸ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
4. ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
5. ਸ਼ੇਅਰਾ ਦੀ ਪੁਨਰ ਖਰੀਦ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
6. ਈਐਸਓਪੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
7. ਸਥਾਗਿਤ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
8. ‘ਅਧਿਕਾਰ ਅਧਾਰਿਤ ਸ਼ੇਅਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ’ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
9. ਕੰਪਨੀ ਕੀ ਹੈ?
10. ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
11. ਸੰਚਿਤ ਪਹਿਲ ਅਧਾਰਿਤ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
12. A Limited company forfeited 100 equity share of the face value of ₹ 10 each, Rs 6 oer share called up, for non-payment of first call of Rs 2 per share, The forfeited share were subsequently re-issued as fully paid @Rs7 each. Give necessary entries in company's journal.
13. A Ltd. Purchased assets for Rs 4,50,000 from B & Co. A sum of Rs1,75,000 was paid by means of bank draft and for the balance due A Ltd. issued equally share of Rs 10 each at a premium of 10% journalise the above transactions in the books of the company.
14. (Issue of shares to promoters and under-writers)  
Angad Ltd. issued 2,500 shares @ Rs 10 each creditor as fully paid to the promoters for neir services and issued 2,000 shares of Rs 10 each. Crealitaed as fully paid to the under writers. For their under writing services. Jourmalise these transactions.

#### **4-4 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :-**

- ਪ੍ਰ.1. ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਸਰਵਜਨਕ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
2. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਪੂੰਜੀ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
3. ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ?
4. ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼ ਅਤੇ ਅਧਿਮਾਨ ਅੰਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ।
5. ਅੰਸ਼ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸੋ।
6. ਅੰਸ਼ ਪੂੰਜੀ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?
7. ‘ਪੂੰਜੀ ਸੰਚਤ’ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
8. ‘ਨਿਊਨਤਮ ਸੰਮਤੀ’ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
9. ਅੰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਤਿ-ਸੰਮਤੀ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਵਾਧੂ ਬਿਨੈ ਰਾਸ਼ਟੀ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ?
10. ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਮਿਆਮ ਉੱਤੇ ਨਿਕਾਸ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
11. ਸੰਚਤ ਪੁੰਚੀ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀ ਸੰਚਤ ਪੂੰਜੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ?
12. ਮੁੱਢਲੇ ਖਰਚਿਆਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
13. ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਰਣ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

14. ਯਾਚਨਾ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਯਾਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਾਓ।
15. Aneesha Ltd. purchased machinery of Rs 90,000 from Arsh Ltd. The payment to Arsh Ltd. was made by issuing equity shares of Rs 100 each. Please necessary journal entries in the books of Aneesha Ltd. For purchase of machinery and the issue of shares when.
  - (i) Shares were issued at par.
  - (ii) Shares were issued at 25% premium.
16. Ram Ltd. received first call on 19,2000 equity shares @ Rs 3 per share. Which was due on 1.4.2012. Mr. Raja holding 800 equity shares, however, did not make the first call on the due date. This amount was received on 1.5.2012 together with interest @ 5% p.a open calls in arrear account and received the above transactions in the books of company on 1.4.2012.
17. A company purchased a running from X Ltd. For a sum of Rs. 1,50,000, Payable liabilities consisted of the following.

Plant & Machinery	Rs 40,000	Stock	Rs 50,000
Building	Rs 40,000	Cash	Rs 20,000
Sundry Debts	Rs 30,000	Sundry	Rs 20,000
Sundry Debts	Rs		Sundry Creditors

You are required to pass necessary journal entries in the company's books.

## Answer Key

### ਅੰਸ਼ ਪ੍ਰੰਜੀ

1. ਅਜਿਹੇ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ ਜਿਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰੰਜੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸਚਿਤ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
2. ਅਜਿਹੇ ਅੰਸ਼ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸਚਿਤ ਦਰ ਨਾਲ ਬੁੱਕ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬਕਾਇਆ ਲਾਭ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਧਾਰਨ ਅਸਿਧਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
3. ਇਹ ਨਿਕਾਸ ਪ੍ਰੰਜੀ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਜਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
4. ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼, ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼।
5. ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿਰਫ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਕਾਂ, ਅਸਿਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਵੰਡ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
6. ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼, ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼।
7. ਯਾਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲੈਣਾ।
8. ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਅਮ ਉੱਤੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
9. ਬੇਨਤੀ ਜਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨਾ।

10. Bank a/c    Pr.  
     To Interest on calls in Arrear a/c  
     ਵਿਆਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ।  
     Interest on calls in Arrear a/c  
     To Profit & loss a/c  
     ਯਾਚਨਾ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਖਾਤੇ ਤੇ ਵਿਆਜ।
11. ਅੰਸ਼ ਪੂੰਜੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਪੂੰਜੀ ਹੈ।  
 12. ਉਹ ਰਾਸ਼ੀ ਜੋ ਯਾਚਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰੰਤੁ ਕੁਝ ਅਸਿਧਾਰਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ਗਰੀ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।  
 13. ਜੇਕਰ ਅੰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਸੰਮਤੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।  
 14. ਗੈਰ ਸਮੁਹਿਕ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਦੇ ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਲਾਭਾਂਸ਼ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।  
 15. ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਬਣਾਉਣੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।  
       ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਪਛਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕਾਈ ਹੈ।  
 16. ਇਹ ਸੰਮਤੀ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।  
 17. ਅਜਿਹੇ ਅੰਸ਼ ਜਿਹਨਾਂ ਤੇ ਲਾਭਾਂਸ਼ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅੰਤ ਉੱਤੇ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।  
 18. ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ।  
 19. ਯਾਚਨਾ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਚਿੱਠੇ ਵਿੱਚ “ਅੰਸ਼ ਪੂੰਜੀ” ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
 20. ਯਾਚਨਾ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪਾਸੇ ਤੇ ਸੰਮਤੀ ਪੂੰਜੀ ਜਾਂ ਯਾਚਤ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਘਟਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।  
 21. ਪੂੰਜੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖਾਤਾ।  
 22. ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲਾਭ ਵਿੱਚੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੂੰਜੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹੈ।  
 23. 1. ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।  
       2. ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੱਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।  
 24. ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਅਜਿਹਾ ਬਣਾਉਣੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪਹਿਚਾਣ, ਨਿਰੰਤਰ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਮੋਹਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।  
 25. ਅਤੀ ਸੰਮਤੀ।  
 26. ਉਹ ਰਾਸ਼ੀ ਜੋ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।  
 27. Int. on calls in Advance A/C  
     To Bank A/C  
     P/L A/C  
     To Int. on calls in Advance A/C  
 28. ਕੰਪਨੀ ਅਧਿਨਿਯਮ 2013 ਦੀ ਸੂਚੀ 3, ਭਾਗ 1 ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ।

29. Share for feiture A/C

To capital Reserve A/C

30. ਅੰਸ਼ ਜ਼ਬਤ ਖਾਤੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੇ ਹੋਈ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂੰਜੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
31. ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਰਕਮ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅੰਕਿਤ ਕੀਮਤ ਦਾ 5% ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
32. ਨਿਊਨਤਮ ਚੰਦੇ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਚੰਦਾ ਪੂੰਜੀ ਇਸ ਦੀ ਜਾਰੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇ 90% ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
33. ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਪ੍ਰੀਮਿਅਮ ਖਾਤਾ।
34. ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਮੇਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੇ ਖਰਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
35. ਜੇਕਰ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਤੀ ਸੰਮਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
36. ਅਜਿਹੇ ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼ ਜਿਹੜੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਕਾ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (ਧਾਰਾ 53)
37. ਸੰਚਿਤ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼।
38. ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ, ਅੰਸ਼ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਯਾਚਤ ਰਕਮ ਨਾਲ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
39. ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਅਜਿਹਾ 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (20) ਅਨੁਸਾਰ, “ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਹੇਠ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਿਛਲੀ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੰਪਨੀ ਹੈ।
40. (i) ਅਜਿਹਾ ਅੰਸ਼ ਜਿਸ ਦੇ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਲਾਭਾਂਸ਼ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ  
(ii) ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਤਾ-ਅੰਸ਼ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
41. ਅਜਿਹੇ ਲਾਭਾਂਸ਼ ਜਿਹਨਾਂ ਤੇ ਲਾਭ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਇਕੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
42. ਇਹ ਯਾਚਤ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੰਗਣ ਉੱਤੇ ਅੰਸ਼ ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
43. 12% ਸਲਾਨਾ।
44. ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅੰਸ਼ ਖੁਦ ਹੀ ਖਰੀਦ ਲੈਣਾ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਨਰ ਖਰੀਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
45. ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਪ੍ਰੀਮਿਅਮ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
46. ਸਮਿਲਿਤ ਹੋਏ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਤੇ ਸਥਿਰ ਦਰ ਤੇ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਲਾਭਾਂਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂਸ਼ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚੇ ਲਾਭ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਭਾਗੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਲਾਭਾਂਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
47. (i) ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਨ ਤੇ ਰੋਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।  
(ii) ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 200 ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
48. ਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਨਕਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
49. ਯਾਚਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਸ਼ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਯਾਚਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

50. ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ ਉੱਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ “ਦਰਜ ਮੁੱਲ ਉੱਤੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾਸ” ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

51. ਪੇਸ਼ਗੀ ਯਾਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਠੇ ਦੇ “ਚਾਲੂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ” ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

52. Share capital a/c                  Dr.

Secuoities premium a/v      Dr.

To calls in Arrear a/c

To Share forfriture a/c

53. 12% ਸਲਾਨਾ

**ਖਾਲੀ ਬਾਵਾਂ ਭਰੋ :-**

1. ਛੋਟ
2. ਸਬਗਿਤ
3. ਦੇਣਦਾਰੀ
4. ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼
5. ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ
6. ਅੰਸ਼ ਪੁੰਜੀ
7. ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼
8. ਵਿਅਕਤੀਗਤ
9. ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਵਾਧ
10. ਕੈਡਿਟ
11. ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੁੰਜੀ

### **ਠੀਕ ਗਲਤ**

1. ਸਹੀ
2. ਸਹੀ
3. ਗਲਤ
4. ਸਹੀ
5. ਸਹੀ
6. ਸਹੀ
7. ਗਲਤ
8. ਗਲਤ
9. ਸਹੀ
10. ਸਹੀ
11. ਸਹੀ
12. ਸਹੀ
13. ਗਲਤ

14. ਗਲਤ

15. ਸਹੀ।

### ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

1. (b) ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ
2. (b) ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਅੰਸ਼
3. (a) ਮਾਲਕ
4. (a) 2.50 ਰੁ:
5. (a) ਸਥਗਿਤ ਅੰਸ਼
6. (b) ਅੰਸ਼ ਪੂਜੀ ਦੇ ਅਧਿਕਤਮ ਰਾਸ਼ਟੀ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
7. (a) ਨਾਮਧਰੀਕ ਖਾਤਾ
8. (c) ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆ ਪ੍ਰੀਮਿਅਮ ਖਾਤਾ
9. (b) 10%
10. (a) ਲਾਭਾਂਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਪੂਜੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
11. (b) ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਾਮਧਰੀਕ ਕੀਮਤ ਦਾ 5%
12. (a) 10%
13. (a) ਚਿੱਠੇ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਪਾਸੇ।
14. (a) 12%
15. (a) ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਦਾਤ ਬੋਲਮ ਅੰਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ।
16. (a) ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪੱਖ ਤੇ।
17. (a) ਪੂਜੀ ਰਿਜ਼ਰਵ
18. (a) ਅੰਸ਼ ਪੂਜੀ ਖਾਤਾ
19. (b) ਜ਼ਬਤ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
20. (a) ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ।

### ਕਰਜ਼-ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ

ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ ਜਾਂ ਗਲਤ

1. ਕਰਜ਼ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। (ਠੀਕ/ਗਲਤ)
2. ਕਰਜ਼ ਪੱਤਰ ਧਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ( ਠੀਕ/ਗਲਤ)
3. ਕਰਜ਼ ਪੱਤਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਕਰਜਾ ਹਨ। ( ਠੀਕ/ਗਲਤ)
4. ਕਰਜਾ ਪੱਤਰ ਕਟੌਤੀ ਤੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ( ਠੀਕ/ਗਲਤ)
5. ਕਰਜਾ ਪੱਤਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜਾ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ( ਠੀਕ/ਗਲਤ)
6. ਕਰਜਾ ਪੱਤਰ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਖਾਤਾ ਫਰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਹੈ। ( ਠੀਕ/ਗਲਤ)
7. ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੇ ਕਰਜਾ ਪੱਤਰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੀ। ( ਠੀਕ/ਗਲਤ)

8. ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਸਿਰਫ ਕਰਜਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ( ਠੀਕ/ਗਲਤ)
9. ਕਰਜਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੇ ਹਾਨੀ ਪੁਜ਼ਗਿਤ ਗਤੀ ਹੈ। ( ਠੀਕ/ਗਲਤ)
10. ਕਰਜਾ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਵਿਆਜ ਉਦੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ( ਠੀਕ/ਗਲਤ)

ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਉੱਤਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

11. ਕਰਜ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੈ।
 

(ਉ) ਨਿਜੀ ਖਾਤਾ	(ਅ) ਵਾਸਤਵਿਕ ਖਾਤਾ	(ਸ) ਨਾ-ਮਾਤਰ ਖਾਤਾ	(ਸ) ਮੈਂਬਰਡਮ ਖਾਤਾ
---------------	------------------	------------------	------------------
12. ਕਰਜਾ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-
 

(ਉ) ਸੰਪਤੀ	(ਅ) ਦੇਣਦਾਰੀ	(ਈ) ਖਰਚਾ	(ਸ) ਆਮਦਾਨ
-----------	-------------	----------	-----------
13. ਕਰਜਾ ਪੱਤਰ ਧਾਰੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ -
 

(ਉ) ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰ	(ਅ) ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਗਾਹਕ
(ਈ) ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ	(ਸ) ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ
14. ਕਰਜਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੇ ਹਾਨੀ -
 

(ਉ) ਦੇਣਦਾਰੀ	(ਅ) ਸੰਪਤੀ
(ਈ) ਖਰਚਾ	(ਸ) ਲਾਭ
15. ਜੇ 40,000 ਰੁ: ਦਾ ਕਰਜਾ ਪੱਤਰ 5,25,000 ਰੁ: ਦੀ ਸੁੱਧ ਸੰਪਤੀ ਬਦਲੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਕੀ 125000 ਰੁ: ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
 

(ਉ) ਪ੍ਰਤਿਸਠਾ	(ਅ) ਪੂੰਜੀ ਰਿਜ਼ਰਵ	(ਈ) ਲਾਭ	(ਸ) ਹਾਨੀ
--------------	------------------	---------	----------

 ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (3 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)
16. ਕਰਜ ਪੱਤਰ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
17. ਬਦਲੀ ਯੋਗ ਕਰਜ ਪੱਤਰ ਕੀ ਹੈ?
18. ਸਧਾਰਣ ਕਰਜਾ ਪੱਤਰ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
19. ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਕਰਜਾ ਪੱਤਰ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ।
20. ਵਾਹਕ ਕਰਜਾ ਪੱਤਰ ਕੀ ਹੈ?
21. ਗੈਰ ਬਦਲੀਯੋਗ ਕਰਜ ਪੱਤਰ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
22. ਪੁਰਨ ਬਦਲੀ ਯੋਗ ਕਰਜ ਪੱਤਰ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
23. ਕਰਜ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
24. ਕਰਜ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
25. ਕਰਜ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਕਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
26. D.R.R ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
27. ਕਟੌਤੀ ਉੱਤੇ ਕਰਜ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
28. ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਉੱਤੇ ਕਰਜ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
29. ਲਾਭ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰਜ ਪੱਤਰ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
30. ਵਧੇਰੇ ਛੋਟ ਕਰਜ ਪੱਤਰ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। (Deep discount debenture)

31. ਕੁਪਨ ਦਰ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

32. ਜਦੋਂ ਕਰਜ਼ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰੀਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿਹੜੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

33. ਕਰਜ਼ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਵਿੱਤ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ?

34. ਸੁਧਾਰ ਕੋਸ਼ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।

35. ਵਿਆਸ ਰਹਿਤ ਕੀਮਤ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

### ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ

#### 4 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

36. X Ltd issued 50,000, 9 debenture of Rs 1000 each on april 1, 2018 and payable after 10 years. according items of prospectus Rs 400 payable on application and balance of allotment of debenture. Record necessary entries regarding issue of debenture.

37. ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕੋਲ 500, 9% ਰਿਣ ਪੱਤਰ Rs100 ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਮੋਚਣ 1 ਅਗਸਤ 2018 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਿਮੋਚਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਮੋਚਣ ਲਈ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਪਾਸ ਕਰੋ।

ਨੋਟ : - (D.RR-Debenture Redemptions Reserve ਰਿਣ ਪੱਤਰ ਇਮੋਚਣ ਰਿਜ਼ਰਵ)

38. UTI ਨੇ 1000, 9% ਰਿਣ ਪੱਤਰ Rs 100 ਹਰੇਕ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਪੈਲ 1, 2018 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਇਮੋਚਣ ਅਪੈਲ 1, 2014 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਰਿਣ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਦੀ ਲੋੜ ਰਿਣ ਪੱਤਰ ਦੇ ਇਮੋਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਣ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਮੋਚਣ ਲਈ ਪਵੇਗੀ। ਰਿਣ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਮੋਚਣ ਦੇ ਲਈ ਕਈ ਜਨਰਲ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੋ।

39. ਅੰਸ਼ ਅਤੇ ਰਿਣ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ?

40. ਕਰਜ਼ ਪੱਤਰ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਕਰਜ਼ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

### ਠੀਕ/ਗਲਤ

1. ਗਲਤ

2. ਠੀਕ

3. ਠੀਕ

4. ਗਲਤ

5. ਗਲਤ

6. ਸਹੀ

7. ਗਲਤ

8. ਗਲਤ

9. ਸਹੀ

10. ਗਲਤ

11. (ਉ) ਨਿਜੀ ਖਾਤਾ 12. (ਅ) ਦੇਣਦਾਰੀ, 13. (ਉ) ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰ 14. (ਅ) ਸੰਪਤੀ 15. (ਅ) ਪੂੰਜੀ ਰਿਜ਼ਰਵ।

## ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ)

### 2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਵਿੱਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
2. ਵਿੱਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਕਮੀ ਦੱਸੇ?
3. ਬਾਹਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
4. ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
5. ਸਮਤਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
6. ਲੰਬਰੂਪੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
7. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਬਾਹਰੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੇ?
8. ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਈ ਵਿਵਰਣ ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?
9. ਵਿੱਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੋ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
10. ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
11. ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

### ਠੀਕ ਜਾਂ ਗਲਤ

12. ਚਿੱਠਾ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਵਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
13. ਵਿੱਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
14. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਵਿਵਰਣ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
15. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਅੰਤਮ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
16. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
17. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁੱਝ ਖਾਸ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
18. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤੀਯੋਗ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
19. ਕੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।
20. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਮਤ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

### 4 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

21. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖੋ?
22. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਿਖੋ?
23. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਰੁੱਪ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ?
24. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖੋ?
25. ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਲਿਖੋ?

## Answer Keys

### ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

1. ਵਿੱਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਚਿੱਠੇ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾ ਅਤੇ ਲਾਭ-ਹਾਨੀ ਖਾਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਠੀਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ, ਫਰਮ ਦੇ ਵਜੂਦ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਤਾਕਤਾਂ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ।
2. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਨ।
3. ਬਾਹਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਰਿਕਾਰਡ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।
4. ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੇਖਾ ਬਹੀਆ ਤੱਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੈ।
5. ਜੇਕਰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਤਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
6. ਜਿੱਥੇ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
7. (i) ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਤਾ      (ii) ਪ੍ਰਬੰਧਕ
8. ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।
9. (i) ਕਰਜਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ      (ii) ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਤਰਲਤਾ।
10. ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ, ਕਰਜਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤਰਲਤਾ ਅਤੇ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
11. ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਰਜਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਸਥਿਰਤਾ, ਤਰਲਤਾ ਅਤੇ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਜਾਨਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
12. ਸਹੀ
13. ਸਹੀ
14. ਸਹੀ
15. ਗਲਤ
16. ਸਹੀ
17. ਸਹੀ
18. ਸਹੀ
19. ਸਹੀ
20. ਗਲਤ

**ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ**

## **2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ**

1. ਵਿੱਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
2. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
3. ਸਧਾਰਣ ਅਕਾਰ ਵਾਲੇ ਵਿਵਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
4. ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
5. ਅਨੁਪਾਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
6. ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਵਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
7. ਵਿੱਤ ਲਾਗਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
8. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਚੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਦੋ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
9. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਕਨੀਕ ਲਿਖੋ?
10. ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
11. ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਿਖੋ?
12. ਆਮ ਆਕਾਰ ਅੰਤਿਮ ਚਿੱਠਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?
13. ਪ੍ਰਵਾਹ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
14. ਫਗਮ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

## **ਠੀਕ/ਗਲਤ**

15. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ।
16. ਕੀ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹੈ।
17. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਇਹ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਬਦਲਣਾ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
18. ਫਗਮ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੁਲਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਸਮਾਨ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
19. ਕੁੱਲ ਲਾਭ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਾਧਾ ਸਦਾ ਹੀ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭਦਾਇਕਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
20. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਵਰਣ ਲੰਬਕਾਰੀ ਵਿਵਰਣ ਦਾ ਗੁਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
21. ਸਧਾਰਨ ਆਕਾਰ ਆਮਦਨ ਵਿਵਰਣ ਇਹ ਹਰ ਮਦਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਮਦਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
22. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਵਿੱਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਲਿਖੋ?
23. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖੋ?
24. ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਵਰਣ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖੋ?

## **4 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ**

25. Format of a comparative statement of profit and loss?
26. ਆਮ ਅਕਾਰ ਵਾਲਾ ਵਿਵਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਆਮ ਆਕਾਰ ਵਾਲੇ ਅੰਤਿਮ ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖੋ?
27. ਸਧਾਰਣ ਅਕਾਰ ਦੇ ਵਿਵਰਣਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਲਿਖੋ?
28. ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?
29. ਫਗਮ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਫਗਮ ਤੁਲਨਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?

30. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅੰਤਿਮ ਚਿੱਠਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅੰਤਿਮ ਚਿੱਠੇ ਨੂੰ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਲਿਖੋ?

31. From the following information prepare comparative Balance sheet of Niti Ltd.

<b>Particulars</b>	<b>March 31, 2010</b>	<b>March 31, 2011</b>
Equity share capital	12,00,000	15,00,000
Receve and surplus	20,000	1.50.000
Investment	4,00,000	5,00.000
Current Assets	6,00,000	5,00,000
Long Term Loans	2,00,000	200.000
Fixed Assets	10,00,000	1200,000

33. From the following information prepare comparative income statement.

<b>Particulars</b>	<b>31-3-2015</b>	<b>31-3-2016</b>
Revenue from operations	400,000	600,000
Cost of Material Consumed	2,00,000	3,00,000
Depreciation on Assets	1,00,000	1,20,000
pravissions for tax	60,000	80,000

34. Prepare comparative income statmen from the following information :

<b>Particulars</b>	<b>31-3-2015</b>	<b>31-3-2016</b>
Revenue from operations	6,00,000	7,50,000
Purchase of stock in trade	4,00,000	6,00,000
Finace Cost	60,000	1,00,000
Other Income	25,000	35,000
Income tax	50,000	60,000

35. From the following information, Prepare a comparative income statement.

<b>Particulars</b>	<b>31-3-2015</b>	<b>31-3-2016</b>
Revenue from operations	1,00,000	1,20,000
Purchase of stock in trade	75,000	85,000
Cost of material consumed	2,000	2,500
Employee Benefit Expenses	3,000	4,000
Depreciation	1,000	1,000
Other Income	500	500
Income Tax	10,000	12,000

36. From the following information, Prepare a comparative income statement.

Particulars	31-3-2015	31-3-2016
Revenue from operations	15% of cost of Material consumed 12,00,000	200% of cost of material consumed 10,00,000
Cost of Material consumed		
Employes Benefit Expenses	20% of Gross profit	20% of Gross profit
Income Tax	50% of Net profit	50% of net profit

37. Prepare Common Size Balance Sheet of Nirmal Ltd.

Particulars	31-3-2015	31-3-2016
Equity share capital	8,00,000	6,00,000
Securities premium reserve	2,00,000	100,000
Long-term Borrowings	2,00,000	3,00,000
Land and Building	8,00,000	1,000
Other Income	500	7,50,000
Current Assets	400,000	250,000

38. Prepare Common Size Statement of profit and loss of komal company.

Particulars	31-3-2016	31-3-2015
Revenue from operations	80,00,00	8,40,000
Other Income	6,000	5,040
Depreciation	48,000	53,760
Finace Cost	32000	30,240
Income Tax	40%	40%

### Answer Key

**ਊੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ**

1. ਵਿੱਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲੇਖਾਕਣ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਰਣੈ ਲੈਣ ਲਈ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।
2. ਜਦੋਂ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਤਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਪਰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
3. ਉਹ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਵਰਣ ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਲੰਬਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਰੂਪ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
4. ਇਸ ਵਿੱਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੱਦਾਂ ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਨੁਪਾਤਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਦ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
5. ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅੰਤਿਮ ਚਿੱਠੇ ਅਤੇ ਲਾਭ-ਹਾਨੀ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਦਾਂ ਜਾਂ ਸਮੁਹਿਕ ਮੱਦਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਰਥ-ਭਰਪੂਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ।
6. ਆਮਦਨ ਵਿਵਰਣ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਜਾਂ ਸ਼ੁੱਧ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਆਮਦਨ ਵਿਵਰਣ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
7. ਇਸ ਵਿੱਚ ਫੰਡ/ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚੇ ਹਾਨੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
8. (i) ਪ੍ਰਬੰਧਕ (ii) ਬੈਂਕਰ ਮਾਲਕ (iii) ਮਾਲਕ
9. (i) ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿੱਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ।  
(ii) ਸਧਾਰਣ ਆਕਾਰ ਵਾਲੇ ਵਿਵਰਣ।
10. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲੜੀਵਾਰ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਜਾਂ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧੀ ਵਿਵਰਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੱਦ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਮੱਦ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।
11. ਜਿੱਥੇ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਲੇਖਾਕਣ ਪਾਲਿਸੀ ਲਗਾਤਾਰ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੁਲਨਾ ਰਹਿਤ ਤੇ ਗਲਤ ਅਗਵਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
12. ਇਸ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਜੋੜ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਤਰ੍ਹਾਂ 100 ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅੰਕੜੇ ਜੋੜ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
13. ਪ੍ਰਵਾਹ ਅਨੁਪਾਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੱਦਾਂ ਦਾ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਈ ਅਵਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਮੱਦਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
14. ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਫਰਮ ਦੇ ਦੋ ਜਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਜਾਂ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਫਰਮ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੁਲਨਾ ਆਖਦੇ ਹਨ।

### ਠੀਕ /ਗਲਤ

15. ਸਹੀ
16. ਸਹੀ
17. ਗਲਤ
18. ਗਲਤ
19. ਗਲਤ

20. ਸਹੀ

21. ਸਹੀ

## ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ (ਸਿਰਫ ਚਿੱਠਾ)

### 2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

1. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
2. ਮੁੱਢਲੇ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
3. ਅਚਨਚੇਤ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
4. ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਦਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
5. ਮੁੱਢਲੇ ਖਰਚ ਖਾਤੇ ਦਾ ਲੇਖਾਕਣ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
6. ‘ਚਾਲੂ ਸੰਪਤੀਆਂ’ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਰ ਮਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ।
7. ‘ਚਾਲੂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ’ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਰ ਮਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ।
8. ਗੈਰ ਚਾਲੂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਰ ਮਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ।
9. ਕੋਈ ਗੈਰ ਚਾਲੂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦਿਓ।
10. ਅੰਸ਼ ਪੂੰਜੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
11. ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਚਿੱਠੇ ਵਿੱਚ ‘ਦੀਰਘਕਾਲੀ ਉਧਾਰ’ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਦਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
12. ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਚਿੱਠੇ ਵਿੱਚ ਅਮੂਰਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ।
13. ਪੂੰਜੀਗਤ ਰਿਜ਼ਰਵ ਨੂੰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪੱਖ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
14. ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
15. ‘ਫਰਮ ਦੇ ਚਿੱਠੇ ਸੰਬੰਧੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼’ ਭਾਰਤੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1932 ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਚਿੱਠੇ ਸੰਬੰਧੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼-ਅੰਤਰਗਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

### ਠੀਕ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕਥਨ

1. ਅਣਯਾਚਤ ਲਾਭਾਂਸ਼ ਨੂੰ ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਸੰਪਤੀ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
2. ਮੁੱਢਲੇ ਖਰਚ ਚਾਲੂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
3. ਕਰਜ-ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਰਿਜ਼ਰਵ ਵਿੱਚੋਂ ਘਟਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
4. ਸ਼ਾਖ ਇੱਕ ਅਛੂਤ ਸੰਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
5. ਜਿੰਦਾ ਸਟਾਕ ਇੱਕ ਚਾਲੂ ਸੰਪਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
6. ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਬਿੱਲ ਚਾਲੂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।
7. ਚਿੱਠੇ ਨੂੰ ਸੂਚੀ III ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
8. ਅਚਨਚੇਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ‘ਚਾਲੂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ’ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
9. ਕਰਜ-ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਠੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

10. ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਚਿੱਠੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਲੰਬਕਾਰੀ ਸਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
11. ਅਚਨਚੇਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਪੈਰ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
12. ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਉਪਕਰਨ ਚਾਲੂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।
13. ਲਾਭਾਂਸ਼ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ-ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
14. ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦੇ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।
15. ਚਿੱਠੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਖ, ਟਰੇਡ ਮਾਰਕ ਆਦਿ ਨੂੰ ਅਛੂਹਣਯੋਗ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

### 3 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

1. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
2. Provision ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ (Reserve) ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ।
3. ਸੰਦੇਹ ਵਾਲੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
4. ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਚਿੱਠਾ ਅਤੇ ਫਰਮ ਦੇ ਚਿੱਠੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ।
5. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
6. ਚਾਲੂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦਿਓ।
7. ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਵਾਧੂ (Surplus) ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦਿਓ।
8. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀਆਂ Items ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਅਧਿਨਿਯਮ 2013 Schedule III ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
  - (a) Goodwill
  - (b) Stores & spares
  - (c) Provision for tax

### 4 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :-

1. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦੇ ਕੀ ਗੁਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
3. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
5. ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ 2013 ਅਨੁਸੂਚੀ III ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਪ੍ਰਾਰੂਪ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।
6. ਵਿੱਭਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
7. The following figures were extracted from the trial Balance of Y Ltd.

Particulars	Rs
Share capital	2,00,000
Securities premium Reserve	20,000
12% Debenture	70,000
Fixed Deposit (cr)	15,000
Creditars	8,000

You are required to draw up the liabilities side of the Balance Sheet.

8. The following items appeared in the trial balance of ABC Ltd. Prepare a balance from the items according to the provisions of the companies Act 2013 Schedule III.

	Dr. Rs	Cr. Rs
Share Capital	-	60000
Good equit shares @ 210 each fully	-	
Paid up	-	
Live Stock	30000	-
Mortgage	-	20000
Trade Receivable	50000	-

### Answer Key

#### ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ (ਸਿਰਫ ਚਿੱਠਾ)

1. ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਰਣ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਬਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।
2. (1) ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਖਾਤਾ (2) ਚਿੱਠਾ
3. ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰੰਤੁ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਿਤੀ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
4. ਪੂੰਜੀ ਰਿੱਜਰਵ, ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਰਿੱਜਰਵ ਖਾਤਾ, ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਖਾਤਾ, ਵਾਪਸੀ ਕੋਸ਼ ਖਾਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
5. ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਰੋਕੜ, ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰੋਕੜ, ਵਿਭਿੰਨ ਦੇਣਦਾਰ, ਪ੍ਰਾਪਤੀਯੋਗ ਬਿੱਲ।
7. ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਬਿੱਲ, ਆਮ ਲੈਣਦਾਰ, ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਖਰਚੇ, ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ।
8. ਛੂਹ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਅਛੂਹ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਪੂੰਜੀ ਵਰਕ-ਇਨ-ਪ੍ਰੋਗਰੈਸ, ਨਾਨ ਕੰਟ ਨਿਵੇਸ਼।
9. ਭੂਮੀ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸੀਨਰੀ, ਫਰਨੀਚਰ
10. ਸ਼ੇਅਰ ਹੋਲਡਰ ਫੰਡ (Share holder Fund)
11. 1. ਕਰਜ ਪੱਤਰ (2) ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਲਈ ਗਏ ਦੀਰਘ ਕਾਲੀਨ ਕਰਜ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ
12. (1) ਕਾਪੀ ਰਾਈਟ (Copy right)      (2) ਟਰੇਡ ਮਾਰਕ Trade mark)
13. Reserve & Surplus
14. (1) ਸਮਤਲ ਸਰੂਪ (2) ਲੰਬਕਾਰੀ ਸਰੂਪ
15. ਕੰਪਨੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2013

### ਠੀਕ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕਥਨ

1. ਸਹੀ
2. ਗਲਤ
3. ਸਹੀ
4. ਗਲਤ
5. ਗਲਤ
6. ਗਲਤ

7. ਸਹੀ
8. ਗਲਤ
9. ਗਲਤ
10. ਸਹੀ
11. ਸਹੀ
12. ਸਹੀ
13. ਗਲਤ
14. ਸਹੀ
15. ਸਹੀ

## ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

### 2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
2. ਤਰਲਤਾ ਅਨੁਪਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?
3. ਚਾਲ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?
4. ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
5. ਤਰਲ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
6. ਤਰਲ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸੰਤੋਖਜਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
7. ਚਾਲੂ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸੰਤੋਖਜਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
8. ਆਦਰਸ਼ ਕਰਜਾ ਸਮਤਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕਿੰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
9. ਪੂਰਨ ਤਰਲ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸੰਤੋਖਜਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
10. ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੁੰਜੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
11. ਨਿਰਪੇਖ ਤਰਲ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
12. ਅੰਸ਼ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਤੱਤ ਕਿਹੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
13. ਕੋਈ ਦੋ ਰਿਣ ਚੁਕਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
14. ਰਿਣ ਸਮਤਾ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
15. ਕਰਜ ਸਮਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਤਾ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
16. ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਅਨੁਪਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?
17. ਸਟਾਕ ਆਵਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
18. ਦੇਣਦਾਰ ਆਵਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
19. ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਆਵਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
20. ਸਥਿਰ ਸੰਪਤੀ ਆਵਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
21. ਅਸਥਿਰ ਸੰਪਤੀ ਆਵਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
22. ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੁੰਜੀ ਆਵਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

23. ਲਾਭਦਾਇਕਤਾ ਅਨੁਪਾਤਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
24. ਕੁੱਲ ਲਾਭ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
25. ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
26. ਪਰਿਚਾਲਨ/ਕ੍ਰਿਆਸੀਲ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
27. ਨਿਵੇਸ਼ ਉੱਪਰ ਆਮਦਨ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
28. ਕ੍ਰਿਆਸੀਲ ਲਾਭ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
29. ਮੁੱਲ (ਕੀਮਤ) ਕਮਾਈ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
30. ਪ੍ਰਤੀ ਅੰਸ਼ ਲਾਭਾਂਸ਼ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

### ਠੀਕ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕਥਨ

1. ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ ਮੁੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
2. ਟਰਨ ਓਵਰ ਅਨੁਪਾਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?
3. ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ ਚਾਲੂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਚਾਲੂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅਧਿਕਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
4. ਵਧੇਰੇ ਟਰਨ ਓਵਰ ਅਨੁਪਾਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।
5. ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਉਂਦੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
6. ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੋ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।
7. ਬਜ਼ਾਰੀਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਤਰਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
8. ਗੈਰ ਵਧਾਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
9. ਤਰਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਚਾਲੂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਦਰਸ਼ ਅਨੂਪਾਤ  $1 : 1$  ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
10. ਪ੍ਰਤੀ ਅੰਸ਼ ਕਮਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਅੰਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਦਾ ਮਾਪ ਕਰਦੀ ਹੈ।

### Multiple Choice Question

1. ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਲਾਗਤ (Cost of goods sold)
  - Sales-Gross profit
  - Sales- Net profit
  - Sale proceeds
  - None of the these
2. ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ
  - Total of currents assets
  - Total of current liabilities
  - Current Assets-current Liabilities
  - None of these
3. ਚਾਲੂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
  - ਦੋ ਸਾਲ
  - ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ
  - ਇੱਕ ਸਾਲ
  - ਤਿੰਨ ਸਾਲ
4. ਰਿਣ ਸਮਤਾ ਅਨੁਪਾਤ ਵਧਾਰ ਦੀ \_\_\_\_\_ ਮਾਪ ਕਰਦਾ ਹੈ।
  - profitability
  - Activity
  - Long term financial position
  - Long term financial Position
5. ਤਰਲ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (Known as)

- a) Acid test Ratio
- b) Quick asset Ratio
- c) Both the above
- d) None of these

### **Short Answer Type Questions (3 Marks)**

1. ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
2. ਝੂਠਾ ਦਿਖਾਵਾ ਜਾਂ ਵਿੰਡੋ ਡਰੈਸਿੰਗ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
3. ਚਾਲੂ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਤਰਲ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ।
4. ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?
5. ਕਰਜਾ ਸਮਤਾ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਤੱਤ ਹਨ?
6. ਦੇਣਦਾਰ ਆਵਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਤੱਤ ਲਿਖੋ।
7. ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਦਮ ਲਿਖੋ।
8. ਬੈਂਕ ਓਵਰਡਰਾਫਟ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
9. ਪਰਿਚਾਲਨ ਅਨੁਪਾਤ ਤੱਤ ਲਿਖੋ।
10. ਸਬਿਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੇਅਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ 1 : 1 ਦੇ ਕਰਜ-ਸਮਤਾ ਅਨੁਪਾਤ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

### **4 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :**

1. ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਲਾਭ ਲਿਖੋ।
2. ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਸੋ।
3. ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਤੱਤ ਲਿਖੋ।
4. ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖੋ?
5. ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਾ ਵਿਤੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਕੀ ਹੈ?
6. Calculated current Ratio

Cash in hand	8000
Stock	9000
Sundry Debtor	11000
Creditor	14000

7. Calculated Stock turnover Ratio  
Opening Stock                5000      Cost of goods sold 30000  
Closing Stock                10000

8. Calculated Gross profit Ratio  
Sales                1,00,000  
Gross profit        20,000

9. Calculated debtor turnover Ratio, and average collection period.

Net credit sales	7,00,000
Debtor Dec. 31	80000

Days to be taken for a year 365

10. Calculated Debt Equity Ratio

Equity share capital	8,00,000
----------------------	----------

	4,00,000
Loan ferm SBI	30,00,000
debentures	20,000
Securtites Premium Reserv	160,000
Preference Shav capital	10,0000

### 3 Marks :

- Q11. Calculate current Ratio  
Current Assets 2,00,000 Current Liabilities 10,0000
- Q12. Calculate Quick Ratio  
Current Assets 4,00,00 Stocl 5000 current Liabilities 20000
- Q13. Calculate Average Stock  
Opening Stock 10000, Closing stock 20000
- Q14. Calculates creditor turnovers Ratio  
Net credit Purchase 50000  
Average creditor 10000
- Q15. Calculates Purchase  
Opening Stock 10000, Closing Stock 5000  
Direct expenses 2000 Cost of goods sold, 50000

### Answer Key

#### ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

- ਵਿਭਿੰਨ ਅਨੁਪਾਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਰਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਚਾਲੂ ਅਨੁਪਾਤ, ਤਰਲ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰਪੇਖ ਤਰਲ ਅਨੁਪਾਤ।
- ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰੰਜੀ ਅਨੁਪਾਤ।
- ਤਰਲਤਾ ਅਨੁਪਾਤ, ਕਰਜ਼ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗਤਾ ਅਨੁਪਾਤ, ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ, ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕਤਾ ਅਨੁਪਾਤ।
- ਅਲਪਕਾਲ ਵਿੱਚ ਫਰਮ ਦੀ ਕਰਜ਼ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਮਾਪ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਅਨੁਪਾਤ।
- 1:1
- 2:1
- 2:1
- . 5 :1
10. ਚਾਲੂ ਸੰਪਤੀਆਂ – ਚਾਲੂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ
11. ਨਿਰਪੇਖ ਤਰਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਚਾਲੂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ
12. ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼ ਪ੍ਰੰਜੀ + ਪੁਰਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਸ਼ ਪ੍ਰੰਜੀ + ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਵਾਧੂ - ਬਣਾਉਟੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੇ ਹਾਨੀਆਂ
13. (1) ਰਿਣ ਸਮਤਾ ਅਨੁਪਾਤ (2) ਮਲਕੀਅਤ ਅਨੁਪਾਤ
14. Debt Equity Ratio = 
$$\frac{\text{Long term Debt}}{\text{Share holder's Fund}}$$

15. ਅੰਸ਼ਪਾਰਕਾ ਦੇ ਛੰਡ।

16. ਸਟਾਕ ਆਵਰਤ ਅਨੁਪਾਤ, ਦੇਣਦਾਰ ਆਵਰਤ ਅਨੁਪਾਤ, ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਆਵਰਤ ਅਨੁਪਾਤ, ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੂਜੀ, ਆਵਰਤ ਅਨੁਪਾਤ, ਸਥਿਰ ਸੰਪਤੀ ਆਵਰਤ ਅਨੁਪਾਤ, ਅਸਥਿਰ ਸੰਪਤੀ, ਆਵਰਤ ਅਨੁਪਾਤ।

$$17. \text{Stock turnover Ratio} = \frac{\text{Cost od goods sold}}{\text{Average Stock}}$$

18. ਇਹ ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

$$19. \text{Credetor turn over Ratio} = \frac{\text{Net credit Purchases}}{\text{Average Trads credetors}}$$

$$20. \text{Current Asset turnover Ratio} = \frac{\text{Net Sales}}{\text{Net Fixed Assets}}$$

$$21. \text{Current Asset turnover Ratio} = \frac{\text{Net Sales}}{\text{Net Current Assets}}$$

$$22. \text{Working capital turnover Ratio} = \frac{\text{Net Sales}}{\text{Working capital}}$$

23. ਅਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਅਨੁਪਾਤ, ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਅਨੁਪਾਤ, ਕਿਆਸ਼ੀਲ ਅਨੁਪਾਤ, ਨਿਵੇਸ਼ ਉੱਪਰ ਆਮਦਨ ਅਨੁਪਾਤ, ਪ੍ਰਤੀ ਅੰਸ਼ ਲਾਭ ਅੰਸ਼ ਅਨੁਪਾਤ, ਕਮਾਈ ਅਨੁਪਾਤ।

$$24. \text{Gross profit Ratio} = \frac{\text{Gross Profit}}{\text{Net Sales}} \times 100$$

$$25. \text{Net Profit Ratio} = \frac{\text{Net Profit}}{\text{Net Sales}} \times 100$$

$$26. \text{Operating Ratio} = \frac{\text{Operating Cost}}{\text{Net Sales}} \times 100$$

27. Return on Investment Ratio = Net Profit before interest

$$= \frac{\$Tax (EBIT)}{\text{Capital employed}} \times 100\% - 2$$

$$28. \text{Operating Profit Ratio} = \frac{\text{Operating Profit}}{\text{Net Sales}} \times 100$$

29. ਇਹ ਅਨੁਪਾਤ ਅੰਸ਼ ਕੀਮਤ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਅੰਸ਼ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਮਾਪ ਕਰਦਾ ਹੈ।

30. ਇਹ ਅਨੁਪਾਤ ਸਮਤਾ ਅੰਸ਼ ਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਅੰਸ਼ ਵੰਡੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਦਾ ਹੈ।

### (Answer Key)

#### ਠੀਕ ਜਾਂ ਗਲਤ

1. ਸਹੀ
2. ਸਹੀ
3. ਸਹੀ
4. ਸਹੀ
5. ਗਲਤ

6. ਸਹੀ

7. ਸਹੀ

8. ਗਲਤ

9. ਸਹੀ

10. ਸਹੀ

M.C.Q (Answer Key)

1. (a) 2. (c) 3. (c) 4. (d) 5. (a)

## ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ

### (2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

1. ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
2. ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
3. ਰੋਕੜ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
4. ਸ਼ੁੱਧ ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
5. ਗੈਰ ਰੋਕੜ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਉ।
6. ਵਿੱਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮਦਾਂ ਦੱਸੋ।
7. ਗੈਰ ਰੋਕੜ ਲੈਣ ਦੇਣ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
8. ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜਵੰਦ ਵਿਵਰਣ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
9. ਬੈਂਕ ਓਵਰ ਡਰਾਫਟ ਨੂੰ ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
10. ਨਿਵੇਸ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਮੱਦਾਂ ਦੱਸੋ।
11. ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਰੋਕੜ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਸੰਬੰਧੀ ਦੋ ਮੱਦਾਂ ਦੱਸੋ।
12. ਪਰਿਚਾਲਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਘਿਸਾਵਟ ਨਾਲ ਕੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
13. ਪਰਿਚਾਲਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?
14. ਨਿਵੇਸ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
15. ਵਿੱਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

### ਠੀਕ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕਥਨ

1. ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਨੂੰ ਸੋਧੋ ਹੋਏ AS-3 ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
2. ਸਥਿਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਰੋਕੜ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
3. ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਲੇਖਾਂਕਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਆਧਾਰ ਉੱਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
4. ਵਿੱਤੀ ਉੱਦਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ।
5. ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲਾਭਾਂਸ਼ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
6. ਲਾਭਾਂਸ਼ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ।

7. ਉਧਾਰ ਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਰੋਕੜ ਦਾ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

### Multiple Choice Questions

1. ਪਰਿਚਾਲਨ ਤੋਂ ਰੋਕੜ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ?
  - (a) ਚਾਲੂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
  - (b) ਚਾਲੂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
  - (c) ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
  - (d) ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ।
2. ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਕਿਸ ਲੇਖਾਂਕਨ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
  - (a) ਲੇਖਾਂਕਨ ਦੀ ਦੋਹਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
  - (b) ਲੇਖਾਂਕਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਆਧਾਰ
  - (c) ਲੇਖਾਂਕਨ ਦਾ ਰੋਕੜ ਆਧਾਰ
  - (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ।
3. ਨਕਦੀ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ?
  - (a) ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
  - (b) ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੇ
  - (c) ਪੁੰਜੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
  - (d) ਕਰ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ
4. ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਦੀ ਜੋੜ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਨਿਯੋਜਨ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
  - (a) ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਵਿੱਤੀ ਨਿਯੋਜਨ
  - (b) ਅਲਪਕਾਲੀਨ ਵਿੱਤੀ ਨਿਯੋਜਨ
  - (c) ਦੀਰਘਕਾਲੀਨ ਵਿੱਤੀ ਨਿਯੋਜਨ
  - (d) ਅਤੀ-ਦੀਰਘਕਾਲੀਨ ਵਿੱਤੀ ਨਿਯੋਜਨ
5. ਕਿਸੇ ਨਿਰਮਾਣ ਉੱਦਮ ਦੀ ਸਬਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
  - (a) ਨਿਵੇਸ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
  - (b) ਪਰਿਚਾਲਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
  - (c) ਵਿੱਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
  - (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ।

### Short Answer Type Question (3 Marks)

1. ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਅਤੇ ਰੋਕੜ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
2. ਗੈਰ ਰੋਕੜ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦਿਓ।
3. ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਅਤੇ ਫੰਡ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
4. ਵਪਾਰਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
5. ਗੈਰ ਵਪਾਰਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
6. ਰੋਕੜ ਸਮਾਨਰਥਕ ਕੀ ਹੈ?
7. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰੋ।
  - 1) ਪਰਿਚਾਲਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
  - 2) ਨਿਵੇਸ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
  - 3) ਵਿੱਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
  - a) Furniture Purchased
  - b) Plant Purchased
  - c) Income Tax Paid
  - d) Discount allowed to Debtor
  - e) Dividend received On investment

- f) Share issued for cash
8. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ Inflow/ Outflow/ No effect ਦਾ ਵਰਜਿਕਰਣ ਕਰੋ।
- Cash deposited in to bank
  - Dividend declared by company
  - Dividend Received by Finance Company
  - Interest on long term debt paid
  - Payment of cash to creditor
  - Receipt of form Loans and advances
  - Refund of Tax

#### 4 Marks

- ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਕੀ ਹੈ?
- ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹਨ?
- ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਦੇ ਲਾਭ ਲਿਖੋ?
- ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਿਖੋ?
- ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- Form the following information calculate cash flow from operating activities.

Cash sales	2,00,000
Cash received from debtor	50000
Commission Received	25,000
Cash Purchase	19000
Office expenses paid	10000
Income Tax Paid	8000

- Calculate cash from operating activities

	31-03-15	31-03-16
Profit & Loss A/C	11,0,000	1,20,000
Debtors	50000	62000
Outstanding Rent	24000	42,000
GoodWill	80000	76000
Prepaid Insurance	8000	4000
Creditars	26000	36000

- Calculate net cash flow from financing activities.

	31-03-16	31-03-17
Equity Share Capital	9,00,000	10,00,000
Security Premium	250,000	260,000
12% Debenture	150,000	1,00,000

Additinal Information : Interest paid on Debenture Rs. 18000)

- Calculate cash from investing activities Sold.

	Purchase	Sold
Plant	2,50,000	150000
Investment	300000	400000
Good will	100,000	-

Interest received on debenture held as Investment ₹10000. Dividend received on share held as investment 8000.

### Answer Key ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ

1. ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਵਰਣ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਾਂ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਰੋਕੜ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
2. ਪਰਿਚਾਲਣ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਨਿਵੇਸ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ।
3. ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਰਲਤਾ ਦੇ ਗੁਣ ਵਾਲਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੜੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਰੋਕੜ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
4. ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲ ਰੋਕੜ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਰੋਕੜ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
5. (1) ਕਰਜ਼ ਪੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਕਰਨ।  
(2) ਕਰਜ਼ ਪੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਬਿਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ।
6. (1) ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ      (2) ਕਰਜ਼-ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ।
7. ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ ਦੇਣ ਜੋ ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁੰਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।
8. (1) ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੇ ਆਖਰੀ ਚਿੱਠਾ (2) ਚਾਲੂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਖਾਤਾ (3) ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ।
9. ਰੋਕੜ ਅਤੇ ਰੋਕੜ ਸਮਾਨ ਤੁੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
10. (1) ਸਬਿਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ।  
(2) ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ।
11. (1) ਨਕਦ ਵਿਕਰੀ (2) ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰੋਕੜ
12. ਪਰਿਚਾਲਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਰੋਕੜ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਸਾਵਟ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਵਿੱਚ ਜਮਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
13. ਪਰਿਚਾਲਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਪਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸੋਮਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਹੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।
14. ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜੋ ਸਬਾਈ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਵਨ, ਭੂਮੀ, ਪਲਾਂਟ ਆਦਿ ਅਤੇ ਦੀਰਘਕਾਲੀਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵੇਚ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
15. ਇਹ ਉਹ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉੱਦਮ ਦੀ ਪੁੰਜੀ ਅਤੇ ਉਧਾਰ ਦੇ ਲੈਣ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

### **ਠੀਕ ਜਾਂ ਗਲਤ**

1. ਸਹੀ
2. ਸਹੀ
3. ਗਲਤ
4. ਗਲਤ
5. ਸਹੀ
6. ਸਹੀ
7. ਸਹੀ

### **M.C.Q**

1. (d) 2. (c) 3. (b) 4. (b) 5. (a)